

Mācītājs zaudē cīņā ar Covid-19

Katoļu priesteris Gatis Mārtiņš Bezdēlīga bija sirsnīgs, atsaucīgs cilvēks, un tāds viņš paliks daudzu atmiņās.

Trešdien Jelgavas slimnīcas nodaļā, kurā ārstē Covid-19 slimniekus, mūžībā aizsaukts katoļu priesteris Gatis Mārtiņš Bezdēlīga – Kurzemē cienīts un iemīļots garīdznieks, mākslinieks, dzejnieks un savas zemes patriots.

Pēdējās divas nedēļas smagās slimības dēļ viņš vairs nevarēja priestera pienākumus pildīt, un par viņu aizlūdza visās draudzēs. Kā ticīgos informējusi Liepājas Sv. Jāzepa katedrāle, Gatis bijis pievienots mākslīgās elpināšanas aparātam. Par spīti mediķu centieniem slimībā nogurusī sirds pārstājusi pukstēt.

Par priesteriskās dzīves moto G.M.Bezdēlīga bija izvēlējis vārdus *Dievs ir mīlestība*. „Ikvienu cilvēka aiziešana ir liels zaudējums, vēl jo vairāk, ja viņa ieguldījums ir tik nozīmīgs, kādu visiem devis Gatis,” saka Liepājas diecēzes bīskaps Viktors Stulpins. „Daudzu atmiņās paliks viņa sirds siltums, atsau-

cība, uzticība baznīcas mācībai, sniedzot padomus ikvienam.”

Liepājas diecēzē priesteris nokalpojis 25 gadus, lielākoties Saldus draudzēs, kur jau kopš sākuma bijis aktīvs žēlsirdības darbā, to turpinājis Kuldīgā, Alsungā, Liepājā. Kā mācītājs iestājies par ģimeņu vienotību un nesavtīgi kalpojis arī mazās lauku draudzēs. Viņa aizraušanās bija fotografēšana, dzeja un glezniecība. G.M.Bezdēlīga ir libreta autors pazīstamajai latviešu operai *Suitu sāga*.

Etniskās kultūras centra *Suiti* vadītāja Dace Martinova saka: „Neilgajā laikā, ko viņš kalpoja pie mums, bijis daudz

nozīmīgu notikumu, kuros priesteris piedalījies vai kurus pats organizējis. Visu pat nevar uzskaitīt. Ļoti pozitīvs cilvēks. Tirgus dienās laukumā pie baznīcas visu rītu pavadīja sarunās ar cilvēkiem. Saņēmis apbalvojumu no pašvaldības. Visvairāk piesaistīja viņa sirsnība, vienkāršība, atvērtība.”

Kurzemnieks skumst līdz ar visiem, kuri G.M.Bezdēlīgu pazina. Esam atspoguļojuši viņa daudzveidīgo darbību, un redakcijai Gatis bijis arī labs padomdevējs, vērtējot laikraksta saturu.

Daina Tāfelberga
Jura Lipšņa arhīva foto

„Daudz atkarīgs no Kariņa izturības.”

Politologi un sociālantropologs analizē valdības darbu.

→ 2. lpp.

Kā strādāt mājās kopā ar bērnu?

→ 7. lpp.

Stundu uz priekšu

Latvijā pāreja uz vasaras laiku notiks **28. martā 3.00** – naktī no sestdienas uz svētdienu.

Tad pulksteņa rādītāji jāpagriež stundu uz priekšu.

„Kā jau pavasarī, kad pumpuri sprāgst, es un mana komanda esam spēka pilni jaunam darba cēlienam,”

saka Kuldīgas komunālo pakalpojumu zaļumsaimniecības daļas vadītāja **Dzintra Strazda**.

→ 5. lpp.

Kuldīgas Centra vidusskolas

12. mv
klase.

→ 8.-9. lpp.

Jaunās volejbolistes valsts izlasē un trenere

Ieva Nečiporuka.

→ 12.-13. lpp.

→ 10.-11. lpp.

Atkritumu šķirošana un apsaimniekošana.

Otrdien, 30. martā:

- Kā remontēt un iekārtot mājokli.
- Vide un mēs: atkritumi un dižkoki.
- Bērns un viedtālrunis: kas jāzina vecākiem.
- Ceļi – liela sāpe joprojām.
- Ierobežojumi biznesā.

REDZĒJUMS

Paņem grozu!

Alberts Dinters

Patiesības labad jāsaka, ka temats, par ko saņēmos uzrakstīt, mani tirda krietnu laiku, bet kā jau likumpaklausīgs pilsonis negribēju runāt pretī valdībai. Grozi un ratiņi veikalos. Nu, netiec tu, cilvēk, iekšā nevienā bodē, ja neesi paņēmis vai nu kantaino plastmasas izstrādājumu, vai riteņoto kastī, kas paredzēta precēm. Ko darīt, ja jānopērk tikai *pīpas* (smēķēšana kaitīga jūsu veselībai) vai no bankomāta dižtirgotavā jāņem nauda?

„Diezgan dīvaini liekas noteikumi, kas attiecas ne vien uz ieiešanu veikalā, bet arī uz dažādu preču iegādi.”

Pēdējo ļoti labi savā vietnes *Tik Tok* profilā apspēlējis Žigis. Atceraties viņu? Omulīgs apaļvaidzis, kurš feisbukā stāstīja par saviem piedzīvojumiem rubrikā *Žiga ceļojumi*. Savdabīgi, bet, ja ar melnā humora izprašanu viss ir kārtībā, tad dažubrīd nenošmīties. Nu, lūk, viņš iegājis lielveikalā, jo vajag noņemt naudu, bet apsargs viņu bez ratiņiem nelaiž iekšā. Ko

Žigis? Paņem ratiņus, noņem desmit eiro un vizina tos laukā. Es necitēšu viņa teikto, bet ikviens, kurš redzējis kaut vienu viņa video, sapratīs. Pieļauju, ka šo par absurdu situāciju uzskatīs daudzi.

Arī man ir gadījies, ka ieeju veikalā, uzreiz dodos pie kases, bet mani kā zemē iemietu apstādina bodnieces brēciens: „Paņem grozu!” Jā, tādi ir noteikumi. Jā, es saprotu veikalniekus, kuriem negribas nepatikšanas ar policiju un lielus naudas sodus. Bet ko darīt man, ja neko citu veikalā nevajag? Ja nav vajadzības grābstīties gar groziem un ratiņiem? Pat valdības vīri un infektologi teikuši: „Neaiztieciat preces, kuras nepirksiet!” Bet iznāk grābstīties gar to, ko man nevajag.

Labi, Kuldīgas veikalu personāls varbūt vēl spēj katru grozu dezinficēt, bet kā ar lielveikalos dižpilsētā? Vai tiešām katrs tiek nopūsts ar maģisko līdzekli, lai nākamais pircējs paņemtu to tīru? Jā, ir dzirdēts, ka šāda kārtība nepieciešama, lai cilvēki ievērotu divu metru distanci, bet vai tas strādā? Nē, un nebaudos teikt, ka man piekritīs ļoti daudzi veikalu apmeklētāji. Tā ir katra paša atbildība.

Lai kā nebūtu, pilsoņi, ieejot veikalā, neaizmirstiet paņemt grozu vai iepirkumu ratiņus!

TRĪS PAR VIENU

Visi atceramies Ministru prezidenta Krišjāņa Kariņa spārnoto frāzi: „Draugi, nav labi!” Pēdējā laikā valdības sēdēs var dzirdēt ne vien diskusijas par tēmu, bet arī to, ka Ministru prezidents dažu labu ministru norāj. Arī nesen viņš paudis neapmierinātību ar kolēģu darbu.

Ar ko tas varētu beigties? Vai visi nomierināsies un valdības darbs turpināsies?

NEVIENS NEGRIBĒS VALDĪBU GĀZT

1. Valts Kalniņš, politologs, politoloģijas doktors:

– Ilgāku laiku vadības stils bijis demokrātisks, un izpildes struktūru tas atstājis pašplūsmā. Man šķiet: Kariņš pēdējā laikā sapratīs, ka tā ir problēma, un vismaz sabiedrisko attiecību līmenī mēģina parādīt, ka kļūst stingrāks. Premjera publiskās dusmas ir tam piemērs, bet skaidrs, ka ne jau ar šādām emocionālām izpausmēm notiek darbs. Vai aiz tā slēpjas dziļāks jauna vadības

stila pavērsiens, grūti teikt.

Es neuzskatu, ka tuvākajā laikā iespējamās izmaiņas valdībā varētu būt lielākas par kāda ministra atlaišanu, un arī tas ir maz ticams. Vēl jāsaka, ka nav tādu cilvēku, kuriem nonākšana valdībā šobrīd liktos gana simpātiska. Jā, ir daži indivīdi, bet tādu ir maz. Notika veselības ministra nomaīņa – ko ieguvis Daniels Pavļuts? Daudzas problēmas, kas jārisina.

ATKARĪGS NO KARIŅA IZTURĪBAS

2. Klāvs Sedlenieks, Rīgas Stradiņa universitātes Komunikācijas fakultātes docētājs:

– Grūti teikt, cik ilgi varētu tā turpināties. Krišjānim Kariņam nav raksturīga asa un dominējoša rīcība. Līdz šim viņš bijis moderators un procesa veicinātājs, nevis diktētājs. Šobrīd izskatās, ka viņš uzņēmis stingrāku diktētāja kursu, vismaz spriežot pēc pēdējā laika izpausmēm, pēc atklātās kritikas.

Manā ieskatā tas zināmā mērā dod pluspunktus, jo līdz šim viņam pārņemts, ka nav stingras rokas un ka valdībā katrs dara, ko grib. Nu tad beidzot ir pateicis, ka tas viņu neapmierina un ka nepieciešamas pārmaiņas. Jautājums ir tāds,

vai ministri to sadzirdēs un sāks kaut ko darīt.

Sarežģītība tā, ka Kariņam koalīcijas biedri teju visi ir no citām partijām. Līdz ar to atlaist kādu no liberālā gala būtu it kā vieglāk, jo tie ir draugi un ļaunā ņem mazāk nekā nepaklausīgie ministri, kuru partijas tad varētu teikt, ka koalīcijā vispār nepiedalās. To jau varēja redzēt tad, kad šī valdība tika veidota.

Lai kā nebūtu, nav daudz tādu, kuri gribētu būt valdībā un to vadīt krīzes situācijā. Daudz atkarīgs no Krišjāņa Kariņa izturības. Ja viņš izlemtu demisionēt, tā būtu kapitulācija, un es domāju, ka šādu ierakstu savā biogrāfijā viņš negrib.

IZAICINĀJUMU KOKTEILIS

3. Andis Kudors, politologs:

– Izskatās, ka Krišjānis Kariņš nolēmis mainīt vadīšanas stilu. Krīze pēc definīcijas paredz ātrākus lēmumus un mazāk konsultāciju, mazāk iesaistīto. Citādi tā nav krīze. Tāda ir pasaules prakse. Līdz šim viņa vadības modelis bijis kā hibrīds: no vienas puses, ir krīze ar lēmumiem, kas atbilst situācijai, no otras – viņš rīkojies arī demokrātiski, ļaujot procesus ietekmēt dažādiem strāvājumiem. Bet hibrīda modelis buksē no sabiedrībai nav uztverams. Viena daļa būs par to, ka ierobežojumiem jābūt stingrākiem, citi uzskatīs pretēji. Ir skaidrs: ja būs citas pandēmijas, tad valdības būs gudrākas.

Jāņem vērā arī tas, ka koalīcijā noskaņojums ir dažāds, kaut vai runājot par ierobežojumiem. Jāraugās uz to, ka šī koalīcija sastāv no daudzām partijām. Tas ir izaicinājumu kokteilis, kurā Kariņam jāvada valdība. Ja to kāds šūpo, tad parasti tie, kuriem ir skaidra nākotnes vīzija. Vēl Kariņa darbu apgrūtinā tas, ka dažubrīd partneri runā kā opozīcija.

Jāpiebilst, ka valdības šāda Ministru prezidenta vadībā ir noturējušās ilgi. Pēdējā laikā asākās Kariņa uzrunas ir mēģinājums strādāt un pieņemt lēmumus atbilstoši krīzei.

Alberts Dinters

FOTOKOMENTĀRS

Kuldīgas Kalna kapos organisko atkritumu tvertnē izmests... dīvāns. Negribētos domāt, ka morāles vērtības tik ļoti sašķobījušās, ka, ietaupot naudu par lielgabarīta atkritumu nodošanu izgāztuvē, cilvēki ir gatavi savas mantas atstāt kapu pievārtē. Bet arī tas, ka dīvāns būtu novākts no kapu kopiņas, tādēļ atstāts šajā konteinerā, ir maz ticams.

Jolantas Hercenbergas teksts, Dzintras Strazdas arhīva foto

MANUPRĀT

Grūti. Bet vai tik ļoti?

Ļoti daudziem ir nomākts garastāvoklis. Mājsēde, ierobežojumi, attālināts darbs un mācības. Vaļaspriekiem, kā dziedāšanai un dejošanai kolektīvos, teātra spēlēšanai vai komandu sportam, pielikts piespiedu punkts. Ceļojumu, koncertu, kafējnicu apmeklējumu un citas izklaides tik ļoti pietrūkst. Grūti! Un, jo vairāk domājam, kā pietrūkst, jo grūtāk kļūst. Un, jo grūtāk, jo vairāk domājam. Un, jo vairāk domājam... Varbūt jāpasaka sev *stop*? Varbūt pietiek domāt par to, kā trūkst?

Vakar Latvijā bija sēru diena, kad pieņemtajam 1949. gada deportācijas upurus. Vairāk nekā 40 000 cilvēku no dzimtenes svešumā tika aizvesti piespiedu kārtā. Dau-

dzi vairs neatgriezās. Novārga un aizgāja bojā nometnēs un mūža apcietinājumā vai palika Sibīrijas sniegos.

Aizdomājos. Ja būtu iespēja viņiem pastāstīt savu bēdu stāstu par mūsu laika grūtumu, vai šie cilvēki mūs saprastu? Vai saprastu tie, kuri dzīvoja pirms 50 vai pat 30 gadiem? Ne desmitās daļas no tā komforta, kāds ir mums, tad nebija. Viņi pat neiedomājās kreņķēties par to, ka bērņus nevar vest uz bērņudārzu, jo daudziem tāda tuvumā nemaz nebija. Mazie auga mājās kopā ar vecākiem.

Protams, šodien ir grūti. Bet vai tik ļoti, lai justos nelaimīgi?

Jolanta Hercenberga

RUNĀ SPECIĀLISTS

Tēriņi jāplāno laikus

Ilze Grundmane, finanšu institūcijas *Altum* Kurzemes reģiona vadītāja

Lauksaimniecībā turpinās izaugsme, un novērojumi liecina, ka daļai pandēmijas laiku izdevies izmantot kā iespēju, piesakoties *Altum* valsts atbalstam un izmantojot programmas. Tuvojoties pavasarā lauku darbiem, aktualizējas nepieciešamība pēc apgrozāmajiem līdzekļiem, lai apsaimniekotu zemi un nosegtu sējas, audzēšanas un ražas apstrādes izmaksas, un arī pēc aizdevumiem nekustamajam īpašumam, piemēram, ražošanas telpām, noliktavu vai kalšu būvniecībai. Pieredze rāda, ka marta beigās ir beidzamais brīdis, kad lauku darbiem un resursiem jābūt saplānotiem.

Joprojām aug pieprasījums pēc lauksaimniecības zemes, īpaši Kurzemē. Tīrģūtas pārsniedz piedāvājumu. Līdz ar to zemes cena turpina palielināties, pagājušajā gadā Kurzemē sasniedzot pat nebijušus rekordus. Vienlaikus interese saglabājas. Pērn *Altum* aizdevumos šādas zemes iegādei piešķīrusi 17 miljonus eiro, un tas ir par 15% vairāk nekā gadu iepriekš. Kurzemē zemes kredīvēšanai piešķirti 3,6 miljoni eiro jeb 21% no kopējā apjoma. Diezgan bieži lauksaimniekam parādās iespēja izpirkt iepriekš nomātu zemi, un daudzos gadījumos tas ir izdevīgāk nekā turpināt nomāt. Tomēr nereti banka nevar finansējumu izsniegt, jo zemniekam pietrūkst nodrošinājuma. Šādos brīžos noder *Altum* kredīvēšanas programma, kas ļauj zemi iegādāties arī bez papildu nodrošinājuma ar termiņu līdz 30 gadiem. Tas ir svarīgi, jo aizņēmuma atmaksas termiņu sabalansē ar laiku, kurā ražošanas vajadzībām izmantotā zeme var sevi atpelnīt. Tieši ilgais termiņš un maza paša līdzdalība maziem uzņēmumiem, pašnodarbinātām personām un jaunajiem lauksaimniekiem mēdz būt vienīgā iespēja darbību sākt vai attīstīt.

Lai veicinātu lauksaimniecības zemes apstrādi un produkcijas ražošanu, tagad aizdevuma limits zemes iegādei palielināts līdz miljonam eiro. Lai gan pieprasījums pēc zemes Kurzemē ir lielāks, visvairāk finansējuma prasīts Vidzemē. Savukārt Latgalē, kur šāda zeme pieejama mazāk, jo ir daudz nesakoptu īpašumu, aktivitāte ir visze-

mākā, tomēr izaugsme pērn bijusi – audzis gan darījumu skaits, gan piešķirtais finansējums. Kopš 2017. gada darījumu skaits valstī vidēji samazinās par 1,2 tūkstošiem gadā, 2019. gadā reģistrēti 8,5 tūkstoši zemes iegādes darījumu. Savukārt cena, lai arī ar mazāku pieauguma tendenci, turpina palielināties. Lauksaimniecības zemes vidējais cenas pieaugums valstī no 2016. līdz 2018. gadam bija 8–12% gadā, taču pēdējā laikā tas samazinājies līdz 2–4%.

Cena un tās dinamika reģionos atšķiras – apvidos ar intensīvu lauksaimniecību un auglīgām, lauksaimniecībai tehnoloģiski piemērotām platībām tā ir ievērojami augstāka un turpina palielināties. Visstraujākais pieaugums četros gados bijis Zemgalē – par 30%, bet Kurzemē un Vidzemē – par 26%. Aptuveni 95% darījumu lauksaimniecības zemes cena ir 2000–8000 eiro par hektāru. Mazāka vai lielāka uzskatāma par subjektīvi ietekmētu, neparādot objektīvo tirgus līmeni.

Arī lauksaimnieku pieprasījums pēc apgrozāmajiem līdzekļiem ir audzis, un pērn *Altum* piešķīris aizdevumus par vairāk nekā deviņiem miljoniem eiro – tas ir par 39% vairāk, salīdzinot ar 2019. gadu.

Agrozāmie līdzekļi pavasarī nepieciešami gandrīz vienmēr, tāpēc pieteikumu daudz – lai visus apstrādātu, uz konsultāciju ieteicams doties laikus un sagatavojoties, izzinot savas vajadzības un iespējas. Šādu izdevumu var saņemt lauksaimnieki, zivsaimnieki, lauksaimniecības pakalpojumu kooperatīvās sabiedrības, dārzu ražotāju grupas. Summa tiek noteikta, izvērtējot saimniecības lielumu, darbības intensitāti un ražošanas rādītājus.

AKTUĀLAIS JAUTĀJUMS

Ar kādām domām un izjūtām gaidāt pavasari?

Maruta Saulkalne, sociālā aprūpētāja:

– Kā var negaidīt pavasari? Mans kaķis pat gaida. Gribas siltumu un saulīti. Ziedonis laikam ir pats skaistākais, ko Dievs cilvēkiem uzdāvinājis. Gribētos jau, lai kovids ļautu izbaudīt mierīgāku dzīvi, bet, kā būs, tā būs. Pavasaris atnāks neatkarīgi no visām nebūšanām – daba modīsies. Man pie mājas zied sniegpulkstenītes un nāk pīles. Es visu laiku tās baroju, arī tagad aizgāju pēc auzu pārslām. Man dzīvnieki ir mīļāki par cilvēkiem.

Alise Cinovica, pārdevēja:

– Sakarā ar šo situāciju valstī un pasaulē, nav ne Lieldienu, ne pavasara sajūtas. Brīžiem šķiet: jo tālāk iet, jo trakāk. Tā jau pavasari ļoti gaidu – man patīk, ka saulīte spīd un ir silti. Laukā kādu gaļiņu gribas pacept. Pavasaris jau atnāks – nekur neliksies, bet, kāda mums tā brīvība būs, to nevar zināt. Es pavasari gaidu ar cerību uz lielāku brīvību, lai varētu visu ko droši darīt.

Danija Vēmane, strādā laikrakstā *Diena*:

– Gaidu ar gaišām domām un cerību, ka būs labāk. Gribas saulīti beidzot un siltumu, lai ātrāk ir gaiši, jo tad uzreiz vieglāk. Pirmā lieta, ko gribētos siltā dienā, ir pasēdēt ārā ar draugiem, pacept gaļiņu – kaut ko pavisam vienkāršu, bet tā, lai nav jāsatraucas par ierobežojumiem. Šobrīd esam ļoti viegli apmierināma tauta – negribas ne uz siltajām zemēm, ne citām ārzemēm. Vienkārši, lai var aizbraukt un mierīgi satikt savus mīļos. Es draudzenes neesmu redzējusi vairāk nekā pusgadu, un tagad shēmojam, kur un kā satikties. Ārā ar distanci drīkst, tāpēc paņemsim kūciņu un kafiju un iesim pastaigāties. Ceru, ka pēc Lieldienām ierobežojumus samazinās. Esmu noskaņota ļoti optimistiski.

Gatis, kultūras darbinieks:

– Ļoti ceru, ka pavasaris nāks ar ierobežojumu samazināšanu. Gribas arī vairāk gaismas un siltuma. Pirmā lieta, ko man patīk darīt, tiklīdz uznāk siltais laiks, ir nomest nost liekās drēbju kārtas un braukt tur, kur mazāk mašīnu un vairāk dabas.

Maija Jansone, pensionāre:

– Pavasaris jau parasti nāk ar putnu dziesmām un zaļumiem. Tagad zied sniegpulkstenītes, vietām arī krokusiņi. Nu, skaisti tak! Gaidu dabas atmodu. Kļavu sulas tīrģū jau redzētas. Putni šogad tā izteikti dzied – tas nekas, ka laukā pavēsi. Man visi gadalaiki patīk, katram savs skaistums. Es dzīvoju daudzdzīvokļu mājā, un dārziņa man nav, tāpēc neko stādīt nesanāks. Eju un baudu visu, kas apkārt. Priecājos par katru skaistu dienu. Šogad tāda ziema bija! Man patīk staigāt pa mežu – daudz eju uz *Lapsām*, tur putnus var saklausīt un vēverītes redzēt. Ārkārtīgi burvīgi, jo daba ir skaista!

Ilze Stepanova, medicīnas darbiniece:

– Ar labām un gaišām domām. Man patīk arī sniegs, bet nu jau ļoti gaidām pavasari, saulīti un Lieldienas. Man patīk dabā – braucam uz mežu un jūru. Bērniem arī ļoti patīk. Mēģinām daudz laika pavadīt svaigā gaisā. Tā kā dzīvojam privātmājā, nereti sanāk pagalmā uztaisīt pikniku.

Katrīna Blaua, Elisas Rudzītes foto

LASĪTĀJS JAUTĀ

Milzīgo akmeņu krāvums stāstīs par vēsturi

Rendas pagastā pie Kuldīgas–Talsu ceļa un pagrieziņa uz Usmu vērojami akmens krāvumi, un rendenieki vaicā, kas tur būs.

Kā *Kurzemnieks* noskaidroja, top vērienīgs memoriāls dažādos laikos represijās cietušajiem un no Latvijas varmācīgi izvestajiem. Kaut kas līdzīgs Stounhendžai Apvienotajā Karalistē, atzīst vēstures entuziasts, rīdiniēks Jānis Strāķis, kurš Rendā dzimis.

Memoriāla veidošana tikai sākusies: atvests padmsit dažāda lieluma akmeņu, bet kopā būšot gandrīz pussimts, tostarp vairāk nekā piecas tonnas smagi. Tie meklēti visā Latvijā lauku sētās, no kurām izvesti nevainīgi ļaudis, kā arī pēdējās kauju un nacionālās pretošanās kustības apmetņu vietās. Tādējādi tie stāsta par mūsu tautas likteni.

„Vai ievērojāt sarkani baltās līnijas uz šī akmens? Un ko var saredzēt šeit? Tā ir Sibīrijas stepe, upes, barakas. Vai redzat to sāpi šeit un cilvēku savilktais sejas?” tā par katru akmeni J. Strāķis varētu stāstīt kā par mākslas darbu. Pēc viņa teiktā,

Idejas autors Jānis Strāķis stāsta, ka memoriāls Rendā ir pašā tapšanas sākumā – atvesta tikai daļa no sameklētajiem milzu akmeņiem. Katrs būs veltīts kādam notikumam latviešu tautas likteņgaitās.

šādi piemiņas vietai jau sen vajadzēja būt – tas ir bijušo frontinieku un brīvības cīnītāju bērnu, mazbērnu un mazmazbērnu parāds, kas jāatdod.

Akmeņu krāvums veidos pakava formu. Jau ierīkota vertikāla, vairākus metrus augsta piemiņas plāksne 19. divīzijas leģionāriem, taču gadskaitļi nebūšot norādīti, jo represijas notikušas jau no vikingu laikiem

līdz mūsdienām. Pilnīgāku vēsturisko notikumu atspoguļojumu varēs izlasīt stendā latviešu un angļu valodā. Siltākam laikam iestājoties, tiks iebetonēta pamatne un mastā uzvilks Latvijas karogs. Piemiņas vietas iekārtošanai vajadzīgs vēl pusgads. Kad memoriāls būs gatavs, tas tiks atdāvināts pagastam.

Dainas Tāfelbergas teksts un foto

Varēs nodot elektropreces

Aprīlī Kuldīgas novadā iedzīvotāji varēs nolietotās elektropreces nodot bez maksas. Iepriekš darba laikā tam var pieteikties

pa tālruni 63322380.

Kuldīgas komunālie pakalpojumi neizjauktu tehniku akcijā izveidīs tad, ja kopējais svars būs

15 kg un vairāk. 7. aprīlī to savāks Kurmāles, Turlavas, Laidu, Pelču un Snēpeles pagastā, jāpiesakās līdz 1. aprīlim. 14. aprīlī varēs

nodot Gudenieku, Īvandes, Ēdoles un Padures pagastā, jāpiesakās līdz 9. aprīlim. 21. aprīlī elektropreces tiks savāktas Rumbas,

Vārmes, Rendas un Kabiles pagastā, pieteikties līdz 16. aprīlim. Bet Kuldīgā – 28. aprīlī, pieteikties līdz 23. aprīlim.

Pieminot lēģeros palikušos

Pirms 72 gadiem komunisti un viņu līdzskrejeji tūkstošiem Latvijas iedzīvotāju bez šķirošanas sadzina lopu vagonos. Bērni, sievietes un vīrieši izsūtīti uz nometinājuma vietām Sibīrijā. Tas notika 1949. gadā no 25. līdz 29. martam.

Uz Sibīriju un citiem attāliem PSRS apgabaliem deportēti aptuveni 44 000 cilvēku, no Kuldīgas apriņķa mājām izsūtījumā devās aptuveni 2500.

Šogad izsūtīto pieminēšanai mūspusē plaši pasākumi nenotiek. Kuldīgas novada politiski represēto biedrības priekšsēdis Uldis Jumiķis saka: ikviens var doties individuāli nolikt ziedus piemiņas vietā, piemēram, Kuldīgā, Pētera ielā. Kā Kurzemnieks novēroja, biedrības biedri un Kuldīgas novada domes vadība pie represēto piemiņas akmens to izdarīja jau rīta pusē.

Alberta Dintera
teksts un foto

„Katrs savā paaudzē dara, kā vēlas. Nedomāju, ka kādam jāuzspiež, tomēr jaunajai paaudzei vēsture jāpārcē. To, kas noticis, nedrīkst aizmirst. Skolās bieži tiek mācīts, kas noticis 14. gadsimtā, bet ir svarīgi zināt arī notikumus Latvijā gan 1918., gan 1941. gadā un citos. Kamēr mēs, kuri to pārdzīvoja, būsim dzīvi, varēsim to pastāstīt bērniem un mazbērniem,” tā uzsvera represētais Aleksandrs Lange.

NO KĀRTĪBAS SARGĀTĀJU IKDIENAS

Aiztur bruņotus laupītājus

Sagatavoja Valsts policijas Kurzemes reģiona pārvaldes vecākā speciāliste Madara Šeršņova.

No 18. līdz 24. martam Kuldīgas iecirknī sākti 38 administratīvā pārkāpuma procesi, no tiem 28 – par ierobežojumu neievērošanu, galvenokārt pulcēšanos. Pārējos gadījumos – par braukšanu reibumā, ceļu satiksmes negadījumiem, miesas bojājumiem un nepakļaušanos policijas prasībām.

Kuldīgas iecirknī sākti vairāki kriminālprocesi. Viens – par naudas izkrāpšanu internetā, kur cietušais, atsaucoties uz sludinājumu par videokartes pārdošanu, naudu uz citas personas bankas kontu pārskaitīja, bet precī nesapņēma. Arī par to, ka Ciecerē, apturot transportlīdzekli, konstatēts: braucējam nav autovadītāja apliecības, jo tā atņemta ar tiesas spriedumu. Tāpat sākts kriminālprocess par degvielas zādzību no saimniecības ēkas Gudenieku pagastā.

Kuldīgas iecirkņa krimināl-

policijas darbinieki pabeiguši izmeklēšanu četros procesos par pieciem noziedzīgiem nodarījumiem. Viens ir par degvielas zādzību no traktora Gudeniekos. Par aizdomās turamo atzīts vīrietis, kurš par šādām zādzībām un citiem smagiem noziegumiem iepriekš jau sodīts.

Tāpat izmeklēšana pabeigta kriminālprocesā par automašīnas zādzību Rendā – arī tur par aizdomās turamo atzīts vīrietis, kurš par dažādiem noziegumiem ir sodīts. Automašīna atgūta.

Savukārt aktīvā pirmstiesas izmeklēšanā iepriekš sāktā kriminālprocesā par laupīšanu Alsungā Kuldīgas iecirkņa darbinieki aizturējuši personu grupu, kas, lietojot šaujamerocim līdzīgu priekšmetu, cietušajam nolaupta portatīvo datoru. To ir izdevies atgūt. Arī šie cilvēki, kuri noziegumu pastrādājuši, jau bijuši sodīti.

Īrija mūspusē meklē sadarbību

Īrijas vēstniecības pilnvaroto lietvedi Greiemu Hārtnetu un Īrijas–Latvijas Tirdzniecības kameras (ĪLTK) priekšsēdi Ilzi Krēšliņu Kuldīgā galvenokārt interesēja sadarbība uzņēmējdarbībā un kultūrā.

Domē viesi noskatījās prezentāciju par uzņēmējdarbību, novada attīstību un kultūras pasākumiem, uzzināja par mūsu dalību Eiropas kultūras galvaspilsētas konkursā un ceļu pretim UNESCO pasaules mantojuma sarakstam. G.Hārtnetam bija vairāki priekšlikumi, kā abām valstīm sadarboties. Viņš vēlas palīdzēt Eiropas kultūras galvaspilsētas konkursā, turklāt atzina, ka pilsēta ir gana laba, lai īru uzņēmēji tajā investētu.

Pēc tam viesi devās uz Kuldīgas Tehnoloģiju un tūrisma tehnikumu, kur direktore Dace Cine stāstīja arī par iespējamo kopdarbību, audzēkņiem iegūstot pieredzi citās Eiropas valstīs.

Kurzemniekam D.Cine skaidro, ka darbs kopā ar vēstniecību un ĪLTK turpinās piekto gadu. „Mūsu sākotnējais mērķis bija Īrijā dzīvojošiem latviešu jauniešiem palīdzēt atgriezties, apgūt profesiju un atrast darbu šeit. Pirms diviem gadiem kopā ar vēstniecību un kameru rīkojām Latvijas Integrācijas fonda at-

Īrijas vēstniecības pilnvarotais lietvedis Greiems Hārtnets un Īrijas–Latvijas Tirdzniecības kameras priekšsēde Ilze Krēšliņa viesojas Kuldīgas tehnikumā. Viņus uzņem direktore Dace Cine (no labās).

balstītu diasporas bērnu nometni, izglītojam arī kultūras ievirzē, mācījām latviešu valodu. No tiem bērniem neviens nav atgriezies – viņi vēl bija mazi, bet, no viņiem padzirdot iespēju, divi Īrijas latvieši pie mums mācās.

Šajā reizē rādījām prioritāro virzienu, kā sadarboties pārtikas ražošanā un restaurācijā. Īrijā ir augsti attīstītas skolas un darbnīcas tieši koka logu un durvju atjaunošanai. Mūsu tehnikums ir izvirzīts par metodisko centru

restaurācijas programmu attīstībai Latvijā. Saskaņā, ka varētu Īrijas pieredzi pārnest uz Latviju.”

D.Cini priecē tas, ka vēstniecības pārstāvis šajos jautājumos ir ļoti ziņošs, jo pats piedalījies pārtikas ražošanas programmu attīstībā savā zemē, kā arī strādājis pie tālāka tilta starp tehnikumiem un augstskolām. Īrijā jauni cilvēki dodoties uz laukiem, kur dibinot savus pārtikas uzņēmumus. Īrijas puse sola veidot programmu, kurā nākamgad varētu tikt arī Lat-

vijas Lauksaimniecības universitātes un Zemkopības ministrijas pārstāvji.

Vizīte beidzās Padures uzņēmumā *Amazonē*. „Šī bija pirmā mūsu un vēstniecības pārstāvja tikšanās,” stāsta līdzīpašniece Baiba Mikāla. „Viņa mērķis ir redzēt, kā darbojas lauksaimnieki Kurzemē, jo Latvijā un Īrijā ir vairākas līdzības, piemēram, sezonālitate. Viesi interesēja tas, kā šajā nozarē tiekam galā ar noslodzi, produktivitāti un efektivitāti. Lai

runātu par lauksaimniecību ar dzīvesveidam pievienoto vērtību, uz to jāskatās kā uz ražošanu – tāda bija abu pušu atziņa. Mūsu servisā praksē ir tehnikuma audzēkne, kura apgūst smagos spēkratus. Viņa vēstniekam stāstīja, kā šajā vidē jūtas. Ieinteresētās sarunas beidzās ar uzaicinājumu piedalīties plašā lauksaimniecības pasākumā Īrijā septembrī.”

Inguna Spuleniece
Kuldīgas Tehnoloģiju un tūrisma tehnikuma arhīva foto

Ar uzslavu glazūriņu un rūgto garoziņu

„Kā jau pavasarī, kad pumpuri sprāgst, es un mana komanda esam spēka pilni jaunam darba cēlienam,” saka pašvaldības uzņēmuma *Kuldīgas komunālie pakalpojumi* zaļumsaimniecības vadītāja DZINTRA STRAZDA. Viņa jau 14 gadus pārrauga parku, skvēru un citu vietu apzaļumošanu un uzkopšanu. 2017. gadā apbalvota ar Kuldīgas novada Goda balvu – pulksteni.

Kādas ir sajūtas pirms aktīva cēliena?

Zaļie pirkstiņi jau kņud. Ir grūti sagaidīt, kad kļūs silti un varēs sākt stādīt puķes. Pagājušajā gadā stādījām jau 5. martā. Ceru, ka šogad uz Lieldienām būs pietiekami silti, lai to darītu.

Kā nonācāt zaļumsaimniecībā?

Esmu kuldīdzniece. Kad pabeidzu Bulduru dārzkopības tehnikumu, pirmā darbavieta bija Liepājā. Tā bija Kuldīgai tuvākā vieta, kurā vajadzēja speciālistu manā profesijā. Strādāju siltumnīcās par agronomi. Man bija ļoti labi kolēģi, kuri šo darbu iemācīja praksē, jo skolā vairāk māca teoriju.

„Lai puķe augtu, vajadzīgs kārtīgs kopējs. Es par savu komandu esmu lepna.”

Pēc astoņiem gadiem atnācu atpakaļ uz Kuldīgu. Tajā laikā Dzirnāvu ielā cēla siltumnīcu un izveidoja jauno naturālistu staciju. Biju pirmā, kas tajā strādāja, un paliku tur 18 gadus. Tagadējā tehnikuma, toreiz arodskolas, audzēkņiem mācīju dārzkopību, vadīju pulciņus. Man ļoti patika strādāt ar jauniešiem. Man patīk radošs, interesants un daudzpusīgs darbs. Tāds, kurā varu paeksperimentēt, izdomāt ko jaunu. Daudz mācījamies par vidi, atkritumu šķirošanu.

Kad skolu likvidēja, man piedāvāja darbu *komunālajos*. Pirmais gads, kamēr tur nepiedzīvoju visus četrus gadalaikus, bija grūts, bet pieredze ir uzkrājusies, un, ja es salīdzinu, kāda bija pilsēta, kad sāku strādāt, un kāda ir tagad, tad progress ir acīmredzams.

Ko jūsu darbs ietver?

Manā pārziņā ir visi pilsētas parki: koki, krūmi, zālieni. Tādas pašvaldības teritorijas, kurās nav nekā īpaša, bet zāle jānopļauj tāpat, piemēram, Ventmalā. Man ir atbildība par kapsētām. Kapu

pārziņi uzrauga kārtību, tīrību, ierāda kapu vietas. Es to reģistrēju, skatos, lai vienlaikus nenotiek vairākas bēres. Atbildu arī par tualetēm pilsētā – tas mums ir sāpju bērns, par ko jācinās dažādos veidos.

Kāpēc?

Tāpēc, ka neprotam tualetē uzvesties. Jauniešiem tā bieži ir izklāides un demolēšanas vieta. Ir briesmīgi pirmdienas rītā atvērt durvis un redzēt, ka viss saplēsts, nolauzts. Estrādē pie skeitparka regulāri tā notiek. Pirms pāris gadiem Krasta ielā tika ierīkota sabiedriskā tualete. Sākumā bija maksas: durvis atvērs tad, kad iemeta monētu. Vienā naktī sešām tualetēm naudas kasfītes nozaga. Tajās nevar uzkrāties liela summa, bet salauztais mehānisms maksā vairāk nekā pusotru tūkstoši. No maksas mehānismiem atteicāmies: vakaros durvis aizslēdzam, no rīta atslēdzam. Bet estrādē vienalga tualetes papīrs regulāri sabāzts podā. Ūdens iet pāri, tajā – baltmaizes šķēles... Cilvēki iekšā smēķē, un vienreiz tualete aizdegās. Uzlikām jaunu spoguli – pēc dienas tas nomests uz ielas un saplēsts. Dara tādas lietas, ka tam, kurš tīra, rokas nolaižas. Bet ir pacietīgi cilvēki, kuri to darbu dara. Viens iztīra, bet nevar zināt, kā pēc sevis tur atstās cits. Ja kāds uzvedies ne tā, var rasties priekšstats, ka tur netīra. Bet katram dībenam klāt neizstāvēsi. Katram pēc sevis jāsavāc, ja kaut kas gadās ne tā.

Otra bēda ir atkritumi – izmet tur, kur nav paredzēts. Mēs nesam tik nabadzīgi, lai vestu uz mežu. Bet citi izmet tepat pilsētā. Nupat parkā pie *Vējiņa* lapām un zariem paredzētā maisā ielikts tualetes pods, stikli... Vēl viens pods izmests stāvlaukumā aiz pasta. Meža kapos konteinerā – dīvāns. Vai grūti samaksāt dažus eiro, lai aizved uz izgāztuvi?

Jūs redzat sabiedrības tumšākās puses izpausmes.

Es negribētu teikt, ka sabiedrība kļūst nekulturālāka. Tā veidojas labāka – vairs neizmet tik daudz atkritumu kā tad, kad sāku strādāt. Bet arī daži indivīdi spēj samēslot daudz. Virkas ielas dārziņos vienā vietā savācām 45 maisus ar atkritumiem. Cilvēki tur veduši kā uz

„Neprotam tualetē uzvesties. Ir briesmīgi pirmdienas rītā atvērt durvis un redzēt, ka viss saplēsts, nolauzts. Citi dara tādas lietas, ka tam, kurš tīra, rokas nolaižas. Bet katram dībenam klāt neizstāvēsi.”

svalku. Nedariet tā! Nevajag tā darīt. Parkā atkritumu urnā izmet maisiņu, kurā ir kartupeļu mizas. Skaidrs, ka atnestas no mājām.

Mēs tagad strādājam citādāk – esam modernizējušies. Agrāk lapas grāba tikai ar grābekli, bet tā ir liela fiziska slodze, un tagad izmantojam lapu pūtējus. Tie, kuri šo darbu dara, ir gados. Jaunieši nenāk to darīt. Ja kāds ir ko sagrēkojis un viņus no probācijas dienesta nosūta pie manis, tad parkā strādāt negrib – visiem kauns. Piekrīt strādāt tikai pie kapiem, kur cilvēki neredz.

Manā pārziņā ir arī licencēto maksšķerēšanas vietu tīrīšana. Prasa, lai liek tur konteinerus. Es esmu pret to – gribu, lai cilvēks savus atkritumus savāc pats. Nevajag būt tikai patērētājam. Ja var atnest pilnu pudeli vai cigarešu paciņu, tad nevajadzētu būt par grūtu aiznest tukšu atpakaļ. Vai ir tāds spēku izsīkums, ka jānomet dabā un manam strādniekam jāpaceļ un ar maisu jānes prom? Bet visur ar transportu nevar piebraukt.

Mēs apkopjam arī dabas takas. Tur bija izliktas mazas urniņas: viens iemet lielo plastmasas pudeli, citiem atkritumiem vietas nav, un cilvēki nomet blakus.

Šie ir nesmukie darbi, bet, padarot tos, ir gandarījums. Kad pilsētā redzu, ka viss tīrs, ir prieks. Par to, ka patīk ne tikai man, bet arī citiem.

Vai labās atsauksmes līdz

„Gribas, lai izaug saprotoši cilvēki, kuri negaida, ka kāds staigās pakaļ un visu aiz viņiem savāks,” saka ilggadējā Kuldīgas komunālo pakalpojumu zaļumsaimniecības vadītāja Dzintra Strazda.

jums nonāk?

Retas, bet tās ir. Daudzi saka, ka pie mums ir ļoti tīri un skaisti. Īpaši iebraucēji to novērtē, atzinīgi novērtē pilsētas šarmu. Mēs dzīvojam Dieva dotā vietā: Ventas rumba, tilts, Alekšupīte. Tie, kuri te dzīvo, arī šajos sarežģītajos apstākļos atrod veidu, kā piesaistīt tūristus. Cilvēki brauc un priecājas.

„Vai kādam ir tāds spēku izsīkums, ka atkritumi jānomet dabā un manam strādniekam jāpaceļ un ar maisu jānes prom?”

Kā zaļumsaimniecībā mainās tendences?

2013. gadā Rīgas arhitektu birojs *Zala Landscape Architects* Kuldīgai izstrādāja apstādījumu koncepciju. Pie tās turoties, pamainām puķes un augus, respek-

tējot, ka konceptā paredzēti dabai līdzīgi augi: smilgas, ziedi.

Kuras vietas pilsētā pašai sil- da sirdi?

Man patīk visas.

Kas ir jūsu komanda?

Mēs esam 20 cilvēki. Divi strādā tualetēs, trīs kapos. Četri vīrieši ir plāvēji, septiņas sievietes strādā parkos un skvēros. Pilsētas dārzu kopj trīs dārznieki. Viens apkopj arī abas strūklakas, jo tas jādara reizi nedēļā, cērp dzīvžogu. Darba visiem ir gana.

Komanda ir diezgan stabila un ilggadēja, bet pa retam kāds nomainās. Jaunie ilgi neturas – vairums esam pirmspensijas, pensijas vecumā. Komanda ir pats galvenais, lai pilsēta izskatītos skaisti. Man tā ir ļoti laba, tādēļ rezultāts ir labs. Lai puķe augtu, vajadzīgs kārtīgs kopējs. Es par savu komandu esmu lepna.

Dzīve nav tikai darbs. Kas jums svarīgs ārpus tā?

Ģimene. Man tā ir liela: vīrs Alberts, bērni Māris, Dace, Daiga un septiņi mazbērni. Tas ir mans prieks ārpus darba.

Jolantas Hercenbergas teksts un foto

Kā atrast stimulu nenolaist rokas?

Jau gadu dzīvojam pandēmijas virpulī. Kā tas mūsu dzīvi ietekmējis? Kur rast motivāciju? Kur meklēt miera ostu? Uz to atbild Pēteris Silarājs, Andris Kāposts un Andra Zvejniece.

Pie visa pierod

Pēteris Silarājs novēl: „Rīt būt labākam, nekā esi šodien.”

Kuldīgas suši bāra *Hercogs* īpašnieks Pēteris Silarājs atzīst – jaunā realitāte ir jāpieņem: „Pie mums jau iegājies teiciens *new normal* – jaunais normālais, jaunā realitāte. Jāadaptējas, jāpielāgojas un jācenšas visu darīt tālāk.”

Pandēmijas laikā tik bieži nevar satikt draugus, radus un ģimeni. Taču, kā saka Pēteris: „Pie ierobežojumiem ļoti ātri pierodam, pieņemam jauno informāciju.”

„Nedrīkst ne padoties, ne „uzlikt uz pauzes”, jo tajā, ko darām, ir ieguldīts laiks, darbs, mīlestība.”

Vadot uzņēmumu, Pēterim žēl, ka nevar cilvēkus apkalpot klātienē: „Mēs neredzam, ka viņi paēduši un priecīgi iet projām, pasakot *paldies*. Tagad uztaisām pasūtījumu, iedodam to un īsti nezinām,

kas notiek tālāk. Bet darbs nav apstājies. Ir jāpriecājas, ka varam strādāt, jo citi to nevar.”

TAGAD VAI NEKAD

Suši bārs atvērts pagājušajā gadā jau pandēmijas laikā. Vai nebija neprātīgi tadā mirklī vērt vaļā uzņēmumu un vēl rast motivāciju tajā ieguldīt – darīt un neapstāties? Īpašnieks atklāj: „Atvēru tāpēc, ka ideja par kaut ko savu bija jau sen. Mēs aktīvi strādājām pagājušajā janvārī un februārī, bija plāns aprīlī vērt bāru vaļā, bet uznāca pandēmija, un vajadzēja izlemt: vai nu tagad, vai nekā nebūs. Kas neriskē, tas nedzer šampanieti. Noriskēju, un viss salikās tā, kā vajag. Viss notika īstajā

laikā. Mums šis laiks pat nāca par labu, jo, kad vērāmiešus vaļā, daži ēdināšanas uzņēmumi jau bija ciet, tāpēc klientu bija vairāk. Tas iedeva ieskrējieni – vairāk cilvēku pamēģināja un pasūtīja suši.”

MOTIVĒT PAŠAM SEVI

Pēteris uzskata: „Ja neko nedarīsi, tad arī nekā nebūs. Neskatoties uz apstākļiem, vajag iet un darīt, mācīties no kļūdām. Šodien man nekā neiznāk? Nu, nekā – iznāks rīt. Galvenais ir censties.” Apstāties neļauj pašā lolojums: „Tūlīt suši bāram būs gads, un ir jāiet tālāk.”

Pēc garas darbdienas miera vieta ir mājas: „Atnāku, noņemmu masku – esmu es pats.”

Būt kripatiņu labākam, spējīgākam

Andris Kāposts, kurš Liepājā vada attīstības platformu *You Pluss* un pusaudžu resursu centrā strādā par mentoru, atbild īsi: „Jūtos ļoti labi.” Šis laiks viņa ikdienā ieviesis pozitīvas lietas. „Bet, tā kā man ir darbs ar jauniešu mentālo veselību, pašlaik ir lielāks pieplūdums ar tiem, kuriem vajag atbalstu.”

Andris daudz ko sācis darīt atālināti. Ikdienas veikala apmeklējumus nomainījis pret reizi nedēļā: „Un nu tas ir gan laiku, gan nervus taupošs ieradums, jo stāvēt veikalā rindā katru vakaru nav *baigi* ērti un patīkami.”

LAI NAV SLIKTĀK KĀ SĀKUMĀ

Organizācijas *You Pluss* vadītājam motivācijas jēdziens šķiet riskants: „Daudzi domā, ka atnāks pie mums, te viņam sados *riktīgi* labos vārdus un cilvēks būs motivēts un priecīgs. Katram jāsaprot, ko viņš grib panākt. Es ar jauniešiem par motivāciju runāju ļoti daudz. Vienam tā var būt labsajūta, otram – citi cilvēki, trešajam tā saistīta ar izaugsmi, zināšanām.”

„Šis gads testē mūsu pacietību un visus ir nokautējis. Katrs pats varam analizēt, kad esam pacietīgi un kad ne. Ja uz to skatās kā uz mācīšanos, iegūt var vairāk nekā zaudēt.”

Mana motivācija droši vien ir tāda, ka pēc visa šī ierobežojumu perioda es nebūšu sliktākā pozīcijā, kādā biju tad, kad viss sā-

Andris Kāposts: „Labās lietas bieži vien paliek aizkadrā, bet es aicinu tās izvilkt ārā.”

kās. Jābūt kaut vai par kripatiņu labākam, gudrākam, spējīgākam. Atskaties atpakaļ un saproti, ka šis nebija vienkārši izniekots gads! Daudzi gan saka, ka bija, bet es tam nepiekrītu. Ir motivācija visu laiku kaut ko darīt, un, ja varam palīdzēt kaut vienam jaunietim, tad jau esam priecīgi.”

Andrim padoties neļaujot apziņa – nevienam no tā vieglāk nekļūš: „Ne man, ne citiem. Pro-tams, dažreiz vajag papukstēt. Es arī saviem darbiniekiem saku: „Papakstam un darām tālāk!” Tas ir svarīgs terapeitisks process. Bet, ja tu padodies, tad kāda jēga no tā, ko dari?”

TRĪS STŪRAKMEŅI

Balstoties uz trim stūrakmeņiem, liela atpūta pēc darbiem nemaz nebūšot vajadzīga. „Pirmais ir miegs – jāuztur ļoti labs, veselīgs miega ritms. Es ceļos piecos no rīta un eju gulēt desmitos vakarā, jo gulēšanai vispro-

duktīvākās stundas ir pirms pusnakts. Otrs stūrakmens ir uzturs. Un ne tikai pārtika, ko ēdam, bet arī laiks, kad un cikos ēdam. Trešais stūrakmens – fiziskas aktivitātes, kas uztur tonusā. Es katru dienu eju skriet, vingrot. Man ir treniņi ar jauniešiem.

Ja tās trīs lietas uztur balansā, tad relaksācija nav tik daudz vajadzīga. Tās ir pamata vajadzības. Ja vienas no tām nav, tad paši zinām, kāda ir sajūta, kad neesam paēduši, izgulējušies vai izkustējušies. Ja to sakārto, tad cilvēks jau 30–40% savas dzīves kaut cik ir sakārtojies un ir daudz laimīgāks arī par citām lietām. Man ļoti noder mūzika – tas ir liels glābiņš. Ik pa laikam vajag arī relaksēties, bet tad vienkārši jāpamaina tas, ko darām ikdienā.”

JĀSAPROT, KO IEGŪSTAM

„Šis laiks testē mūsu pacietību,” secina Andris. „Esmu pavērojis, kā šis gads visus ir nokautējis. Pašlaik pat vispacietīgākie un visizturīgākie sāk krist gar zemi. Katrs pats varam analizēt, kad esam pacietīgi un kad ne. Ja uz to skatās kā uz mācīšanos, iegūt var vairāk nekā zaudēt. Tu vari iet pie vissuperīgākajiem treneriem, mācību vadītājiem un lektoriem, bet, ja pats *neizvelc* to, ko no tā visa iegūsti, tad nav jēgas. Ja izanalizē un saproti, ko tu iemācies, tas ir daudz noderīgāk.”

Es visu šo periodu skatos, cik daudz esmu sapratis par sevi un citiem. Līdz ar to šo laiku uzskatu par ļoti noderīgu. Ieguvumu ir pietiekami daudz, vienkārši visās negatīvajās ietekmēs tos nesaredzam.”

Saglabāt ticību

Kuldīgas mūzikas skolas direktore, diriģēšanas pedagoge Andra Zvejniece ir arī mamma divām meitām – Marei un Elizabetei – un neslēpj, ka no nemītigām pārmaiņām, neskaidrībām un pretrunām, kas saistītas ar vīrusu, jūtas pagurusi.

„Līdz šim ļoti centos un arī tagad cenšos saglabāt optimismu, cerību uz gaišāku nākotni, tikai nu jau tas vairs nav tik vienkārši kā pirms gada,” viņa atzīst.

JAUNĀ NORMĀLĀ IKDIENA

Citādo ritmu direktore ir pieņēmusi kā savu ikdienu: „Esmu pateicīga, ka darbs ne mirkli nav bijis jāpārtrauc, ka ir izaicinājumi un jauninājumi, kas nav ļāvuši atslābt. Un vēl esmu ļoti priecīga, ka mazajam bērnam visu laiku bijusi iespēja apmeklēt bērnudārzu. Ja ne, tad pat nezinu, kā varētu komentēt jau gadu ieilgušo situāciju. Man ļoti pietrūkst klātienē koncertu, citu pasākumu, cilvēku un skatuves, kas man iepriekš snieguši vajadzīgo devu adrenalīna.”

„Spilgti izgaismojas tie, kuri nes sauli, un tie, kuri stumda mākoņus, lai sabiedrībā būtu pa kādam zibens spērienam. Viss kā uz delnas!”

IEDVESMO POZITĪVI CILVĒKI

Prieku dzīvot Andrai sniedz labi cilvēki, smieklī un joki kaut telefonsarunās vai tikšanās reizēs vietnē *Zoom*. Liela motivācija ir ģimene. Arī iespēja rīkot koncertus tiešsaistē, un tāda pandēmijas

Andra Zvejniece aicina: „Audzējiet sevī saules siltumu un gaismu, jo šis sarežģītais laiks mums kopā jāiztur!”

laikā bijusi vairākas reizes. Atpūsties palīdzot mājas kārtošana, trauku mazgāšana.

„Man īsti nav iespējas motivāciju zaudēt, jo apzinos, ka esmu saistīta ar cilvēkiem, kurus mana padošanās var ietekmēt. Un vēl man ir labi draugi, kas vienkārši neļauj padoties. Mana miera osta ir ģimene, daba, jūra. Un es ļoti cenšos darbu, problēmas un negācijas nejaukt kopā ar laiku, kas paredzēts atpūtai un ģimenei. Pro-tams, ne vienmēr tas izdodas.”

PARĀDA, KAS IR KAS

„Šis laiks parāda gan to, kas mums tiešām nepieciešams, bet bez kā varam mierīgi dzīvot. Parāda iespējas, to, kādas radošas idejas ir realizējamas, arī to, cik katrs esam elastīgs, spējīgs pielāgoties jaunām situācijām. Un vēl spilgti izgaismojas tie cilvēki, kuri nes sauli, un tie, kuri stumda mākoņus, lai sabiedrībā būtu pa kādam zibens spērienam. Viss kā uz delnas!”

Katrīna Blaua, Ievas Aunītes, Daces Gielas
arhīva un interneta foto

Mājsēdē jau sen

„Te mēs dzīvosim!” tā valmierietei Ievai Aunītei reiz teicis dzīvesbiedrs Eduards Rancāns no Latgales, kad pēc atgriešanās no Londonas viņi meklējuši māju un kādu rītu pie kafijas Eduards rādījis sludinājumu. Pāris nedēļu vēlāk tā arī noticis! Vienīgais oficiālais kurzemnieks ar papīriem ģimenē ir dēls Vilhelms Eduards.

Māja tika meklēta blakus Cēsīm vai Kuldīgai – abiem bijis svarīgi dzīvot tuvu tādai vietai, kurā ir kas vairāk par veikalu un doktorātu. Kuldīgā esot lielisks kultūras piedāvājums, un pati pilsēta vienmēr sagādājot prieku. Gan Ieva, gan Eduards strādā attālināti: Ieva par virtuālo asistenti, Eduards nodarbojas ar bilžu pēcapstrādi.

STRĀDĀT UN PIESKATĪT BĒRNU?

Ieva stāsta: „Strādāju kā virtuālā asistente. Darba devējam sniedzu attālinātu administratīvo, praktisko un radošo palīdzību dažādos jautājumos. Dzīvē tas izpaužas ļoti plaša spektra uzdevumos, piemēram, no tā, ka vajag pasūtīt servīzi, atrast riepu remontētāju vai meklēt aviobiļetes, līdz palīdzībai dzīvokļa iegādē vai ražotāju un piegādātāju atrašanai ASV vai Ķīnā. Bieži darba devējam prātā iešaujas kāda ideja, bet aizņemtajā ikdienā nav laika to izpētīt, un tad to daru es.

Mans darbs ir diezgan elastīgs, un darba stundas lielākoties varu izvēlēties, tomēr cenšos turēties pie grafika. Tas palīdz fokusēties un nedomāt par darbu ārpus šīm stundām. Mums nav apkārt omes vai citu ģimenes locekļu, kuri var palīdzēt pieskatīt dēlu, tāpēc viss ļoti jāsaplāno – strādāt ar mūsu aktīvo puiku blakus ir pilnīgi neiespējami. Kopš septembra mums ir lieliska auklīte, kura parasti palīdzēja manās darba stundās, bet Covid-19 ietekmē kādu laiku neesam tikušies. Pagaidām diskutējam, vai laist Vilhelmu dārziņā un kad būtu labākais laiks, bet domājam, ka šajā gadā tas nebūs.”

KOPĀ JAU 13 GADUS

„Laulības jautājums vienmēr tā pusējokam bijis gaisā,” atzīst Ieva, „ir pat bijis saderināšanās gredzens, kuram izkrita viens akmentiņš. Tad es jokojot saku, ka iestājies noilgums un vajag jaunu. Nekad neesmu uzskatījusi laulību par pamatvajadzību un par lielo dienu ar milzīgo kleitu nesapņoju. Dēla dēļ tagad domājam, ka šo jautājumu tomēr vajadzētu sakārtot.”

DIVAS VIŽLAS UN DŽIPA TERAPIJA

„Visvairāk cenšamies būt kopā dabā. Pēc tam, kad ir dzīvots vienā no pasaules lielākajām metropolēm, pēc puļa nealkstam. Reizēm pat pieķeru sevi pukojamies, kad Jūrkalnes pludmalē kāds nāk pretī. Tāpēc izbaudu reizes, kad nevienu nesatiekam un sajūtam, ka tas viss pieder tikai mums. Mums ir divas ungāru vižlas – ļoti sportiski, aktīvi suņi.

Lai neieslīgtu apātijā

Tagad, kad skolā mācības notiek attālināti, iespēja tikt ar draugiem ir pamatīgi apgrūtināta. Kā vecākiem reaģēt uz bērna impulsiem, stāsta Kuldīgas 2. vidusskolas psiholoģe Dace Giela.

Psiholoģiskas problēmas tiešām ir vērojamas, jo draugus, klasesbiedrus bērni nesatiek, trūkst klātienē sarunu, pastaigu, nav kopīgu nodarbību. Šī ilgstošā situācija ne vienu vien (arī pieaugušo) novedusi līdz apātijai vai pat depresijai. Skumji arī tas, ka daudzi jau pieraduši no mājām neiziet

Visi trīs: Eduards Rancāns, mazais Vilhelms Eduards un Ieva Aunīte.

Dienā vajag vismaz divu stundu pastaigu, un tur aiziet liela daļa mūsu brīvā laika.

Izrašanās no mammas ikdienas ir brauciens ar auto – es to saucu par savu džipa terapiju. Uzlieku mūziku un bez plāna braucu, kur acis rāda. Ļoti novērtēju to, ka Eduards bez ierunām dod man šo laiku un bieži pat pamudina, lai izbraucu no mājas izvējoties. Pirms pandēmijas man ļoti patika doties uz meistarklasēm, darīt ko pavisam jaunu. Tas bija lielisks veids, kā atslēgties no ikdienas domām.”

MAZĀK ROTAĻIETU, VAIRĀK DARBIŅU

„Vilhelmam ir gads un pieci mēneši, un viņš ir ļoti kustīgs puisis. Vislabāk mums patīk būt ārā, un dzīve lauku mājās to atļauj. Neko oriģinālu neieteikšu – kopā darām visus ikdienas darbus. Viena no dēla mīļākajām rotaļlietām ir putekļu sūcējs, un es redzu, ka šī darbošanās palīdz kļūt patstāvīgākam. Viņš pats zina, kur stāv lupatiņa, ja vajag kaut ko saslaucīt, zina, kur stāv viņa trauki, lai uzliktu ēdienu, pats paņem drēbes, lai dotos ārā. Bet, kad vajag dēlu nedaudz nomierināt un *sazemēt*, viens no veidiem ir piedāvāt kartupeļu cieti un ūdeni – iegūtā masa ir labs darbiņš pirkstiem, un nekaitēs, ja apēdīs. Turklāt tā ir viegli savācama.”

un to pat vairs nevēlas, zudušas agrākās intereses un vēlme darboties. Intravertie bērni vēl vairāk noslēgušies sevī.

Ko darīt? Jāaktivizējas vecākiem. Vairāk jāplāno pasākumi dabā, vairāk jārunā, laiks kopā jāpavada interesantāk, jēgpilnāk.

Ja vecāki ir ļoti aizņemti vai paši jūtas nomākti, tad bērnam, protams, vienīgais draugs ir dators vai telefons. Pārmetumi šajā sakarā plaisu var tikai padziļināt. Uz impulsīvām bērna emocijām vajadzētu reaģēt ar izpratni, mēģināt apjaust, kas ir tām pamatā un kā palīdzēt. Uzvesties jeb reaģēt pieaugušais vislabāk var iemācīt ar savu piemēru, ar mierīgām sarunām bez uzbrukumiem un pārmetumiem. Pie ģimenes pārrunām bērni jāpieradina. Ja tā nekad nav bijis, pusaudžu vecumā pēkšņi pieprasīt atklātas sarunas būs grūti. Ģimenē ir svarīgi, lai visi jūtas mīlēti, svarīgi un saprasti.

NODERĪGI UN AIZAUJOŠI – IZLASI!

Latvijas Nacionālās bibliotēkas lasīšanas veicināšanas programma *Bērnu, jauniešu un vecāku žūrija* darbu turpina un aicina bibliotēkas un skolas iesaistīties jaunāko grāmatu vērtēšanā. Kolekcija, ko izraudzījusies profesionāla žūrija, sola daudz pārsteigumu, izzīņas prieku un emocionālu mirkli. Sarakstu piedāvā grāmatu nams *Zvaigzne ABC*.

5
gadi

Gurķis Elmārs, kas dikti krenķējās (Sabīne Košejeva, Anita Rupeika)
Gurķis Elmārs ir izaudzis citādāks nekā citi gurķu dobes iemītnieki, proti, mazs un liks. Elmāra neapmierinātību ar izskatu pastiprina otrās pakāpes brālēna Renāra nīrgāšanās, tāpēc viņš noslēdzas. Tā kā mammas mierinošie vārdi neiedarbojas, pie darba ķeras glītā un šiverīgā gurķene Alīna no blakus vagas. Viņa sapulcina gurķu bērnus un kopā izdomā veidu, kā Elmāru iepriecināt.

Krāsu mošķis (Anna Ļenasa)
Šī grāmata palīdz bērniem atpazīt emocijas un nosaukt tās vārdā viņiem saprotamā un pieņemamā veidā. Kopā ar Krāsu mošķiti bērni emocijas saista ar krāsām, vienlaikus atkārtotot to nosaukumus. Noderēs kā vecākiem, tā pedagogiem. Autore un pedagogs izveidojuši virkni uzdevumu dažādu prasmju apguvei.

9
gadi

Meža meitene Maija (Viesturs Ķerušs)
Galvenā varone Maija ar ģimeni dzīvo mežsargmājās. Tētis ir putnu pētnieks, kas meitai prot izskaidrot dabas norises, ņem viņu līdz putnu skaitīšanas un gredzenošanas ekspedīcijās. Lai gan ik rītu Maija dodas uz bērnudārzu pilsētā, viņas pasaulē ir gan koki un putnu dziesmas, gan diļķis ar zivīm un vardēm, gan skudru pūznis, eži, āpsis un pat mežacūkas.

Bērs, kas neiekrita (Inese Zandere)
Dzejoļi, kas veltīti bērnu drošībai, traumām un bīstamajām situācijām, no kurām jāiemācās uzmanīties. Ļaunajai laumai Traumai pretī stājas labā lauma, kura tic, ka bērni spēj no briesmām izvairīties.

11+
gadi

Pērtiķa zvaigzne (Frīda Nilsona)
Tā stāsta par mazo bāreni Jonnu, bērnu-nama *Bišķrēslīni* audzēkni, kuru adoptē gorilla. Nabaga meitene! Jonna visu mūžu sapņojusi par mammu, kas eleganti ģērbsies un smaržos, taču nonāk pie atbaidošā, lempīga dzīvnieka. Taču viss nav tā, kā izskatās. Abi viens otru iemīlo, un dzīve pat būtu tīri skaista, ja vien zemiskais un alkātīgais pilsētas galva Tords neiekārotu gorillas zemes gabalu.

Ballīte ar nakšņošanu (Māra Cielēna)
Romāns vēsta par teorētiski vienkāršu notikumu – klasesvarku ārpus skolas. Taču pasākums nepavisam nav vienkāršs. Lai gan ballīte nenotiek gluži bez pieaugušo uzraudzības un liksmotājiem izvīzīti stingri noteikumi, kurus viņi negrasās pārkāpt, rodas daudz sarežģījumu.

15+
gadi

Puika, kurš redzēja tumsā (Rasa Bugavičute-Pēce)
Uz patiesiem notikumiem balstīts stāsts. Puika, kurš dzimis neredzīgu vecāku ģimenē, ir spiests saskarties ar citādību visdažādākajās izpausmēs galvenokārt tāpēc, ka atšķirībā no vecākiem viņš spēj pasauli uztvert pilnībā. Rūpes par sevi un par vecākiem kļūst par turpmākās dzīves jēgu, liekot lasītājam neparastajā stāstā ieraudzīt pretrunas sabiedrībā atieksmē pret vājredzīgajiem.

Laika bikses (Juris Kronbergs)
Dzejoļu grāmata skolēniem autoru un arī māksliniece Anete Melece piedāvā asprātīgu vērošanas un pētniecības spēli, ko aizsāka jau pirmajā krājuma bērniem *Mākoņu grāmata*. Šoreiz viņi laiku novēro kā dzīvu būtni, kam piemīt dažādas īpašības un paradumi tāpat kā cilvēkiem.

Kurzemnieks jau tradicionāli stāsta par tiem, kuri šogad beigs vidusskolu.

„Katrs esam ar savu odziņu”

„Esmu sapratusi, ka vislabāk jutos tad, ja apkārt ir mani cilvēki. Par savu klasi varu teikt tieši tā,” saka Kuldīgas Centra vidusskolas 12.mv* klases vecākā Krista Brasla.

1. rindā: Krista Brasla, Anete Branta, Kitija Bubinduse, Ance Fogeļe, Betija Grabovska. 2. rindā: Vanesa Rozentāle, Džasmīne Brahmane, Vanesa Pirina, audzinātāja Silvija Bergmane, Amanda Jansone, Krista Arājuma. 3. rindā: Mārtiņš Dadzis, Amanda Grazde-Grazna, Akvelīna Klampe, Emīls Līdaka, Marta Oļštreina. 4. rindā: Grēta Megne, Krista Stepanovs, Anriete Jaunskunga, Anita Bušmane. Attēlā nav Beātes Zviedres, Jāņa Edmunda Šmita un Klāva Anrija Zariņa.

„Mēs esam dažādi – katram savas intereses, bet tas jau ir labākais, lai konkrētos vajadzības brīžos un arī ikdienā izveidotos sadarbība un varētu teikt: „Viens par visiem, visi par vienu!” Šo klasi beigs 22 jaunieši, no kuriem tikai pieci ir puīši.

KAD JĀCENŠAS VIENOTIES

Audzinātāja Silvija Bergmane ar skološanu nodarbojusies jau kolhozu laikos. Kabīles vidusskolā mācīti lauksaimniecības pamati, vēlāk – tautas dejas, taču nu jau teju 20 gadus viņa strādā par bioloģijas un ķīmijas skolotāju, 15 no tiem Kuldīgas Centra vidusskolā: „Es ne mirkli nenožēloju, ka esmu skolotāja. Man tas vienmēr patīcis.”

Šī ir otrā reize, kad viņa audzina vidusskolēnus, jo pirmoreiz tas bijis Kabilē: „Lauku skolā viņi daudz neatšķiras no pilsētas skolēniem. Varbūt laukos ir nedaudz cita motivācija.”

Šajā klasē audzēkņi esot ļoti dažādi – to varot redzēt arī pēc tā, ka puse izvēlējusies matemātikas, otra – vispārīgā izziņojošo virzienu. To, ka katram ir savs viedoklis un intereses, audzinātāja pamanījusi jau sākumā: „Viņiem diezgan ilgs laiks paiet, lai vienotos. Katrs ir individuālitāte – to var just. Kad sāku audzināt, tika apvienotas divas paralēlklases, atnāca jaunpienācēji no citām skolām, tāpēc sākums bija grūts – bija jūtama dalīšanās grupās.” Tomēr, laikam ejot, klase atradusi kopīgu valodu: „10. klasē gribējām braukt uz Igauniju, taču klasē nespēja vienoties, tāpēc neaizbraucām. Tomēr, kad vajadzēja organizēt fukušo pasākumu 10. klasei, tad gan viņi darbojās kopā. Arī 11. klasē, kad devāmies ekskursijā uz Rīgu, ko ļāvu pašiem izplānot, varēja just vienotību. Tā ekskursija noteikti paliks spilgtā atmiņā. Viņi spēlēja paintbolu, kurā krāsu vietā bija gumijas bumbiņas, un atbrauca mājās ar zilumiem, bet visi priecīgi.”

Arī Kristai Braslai tas palicis atmiņā: „Visi aizsargtērpos ar paintbola ieročiem, sadalīti komandās. Nu, tur gan varēja redzēt īstu komandas darbu. Katram tika iedalīta sava pozīcija, kurš nu kurai piemērots.”

STIPRĀS PUSES

Daudzi kā vislabāko īpašību min tieši klasesbiedru interešu daudzību. Tā devusi priekšrocības pasākumos, kuros katrs varējis izmantot savas stiprās puses. Vanesa Pirina: „Šie 12 gadi man iemācījuši to, cik labi ir strādāt komandā. Klasesbiedros visvairāk novērtēju radošumu un atsaucību, tāpēc piedaloties pasākumos, man bijis liels prieks radīt priekšnesumus. Saņākot kopā, rodas vislabākās idejas. Īpaši atmiņā paliks *KCV Eirovīzija*. Pasākumi allaž bija izcili organizēti, interesanti, un skolēni patiesi centās un gatavojās. Tajos pasākumos, tāpēc neaizbraucām. Tomēr, kad vajadzēja organizēt fukušo pasākumu 10. klasei, tad gan viņi darbojās kopā. Arī 11. klasē, kad devāmies ekskursijā uz Rīgu, ko ļāvu pašiem izplānot, varēja just vienotību. Tā ekskursija noteikti paliks spilgtā atmiņā. Viņi spēlēja paintbolu, kurā krāsu vietā bija gumijas bumbiņas, un atbrauca mājās ar zilumiem, bet visi priecīgi.”

Arī Anete Branta atceras skolas *Eirovīziju*: „Mēs nekautrējāmies. Mums patīk sevi maksimāli ieguldīt, izrādīt talantus un jautro garu. Reiz attēlojām grupas *Buranovskije babuški* priekšnesumu *Party For Everybody*. Zēni bija uzvilkuši latviešu tautas tērpus, atlikuši klase izveidoja krāsni un palīdzēja sagatavoties. Visi izsmējās gan procesa, gan priekšnesuma laikā.” Kitija Bubinduse piekrit, ka klase ir radoša: „Rotājam klasi svētkos, veidojam instagrama kontu un konkursus. Laikam tas ir vislabākais, kas mums ir palīdzējis.”

„Mēs viens otru papildinām, jo esam tik atšķirīgi, daudzpusīgi un zinām, kas kuram labāk padodas.”

TUR, KUR KURTIZĀNU UGUNSKŪRS

Par attālinātajām mācībām klase nav sajūsmīnāta, taču spējuši jaunajiem apstākļiem pielāgoties. Audzinātāja stāsta, ka skolēni labi apzinās – klātienē viņi diez vai vairs atgriezīsies: „Žēl, ka jauniešiem tik daudz kopīgā laikā

atņemts. Nenotika žetonu vakars, un gredzeni joprojām stāv, bija paredzēta vēl viena ekskursija. Kad sarunājāmies zūmā, vienmēr apjautājos, kā viņi jūtas. Lielā daļa jau pieradusi, daļai atzīmes kļūst augstākas, jo pārbaudes darbos var izmantot visus resursus.”

Džasmīne Brahmane šo periodu atcerēties vienmēr: „Laiks, kad mācības notiek attālināti, paliks spilgtā atmiņā, jo tas ir īsts izaicinājums visiem.” Amanda Grazde-Grazna labprātāk mācītos klātienē: „Es šajā skolā mācos tikai trešo gadu, un lielu daļu laika nācies sēdēt mājās, tāpēc daudz atmiņu man nebūs. Ļoti pietrūkst klātienē, iespējams sēdēt klasē, pierakstus rakstīt ar pildspalvu, veidot grupu darbus,

OLIMPIĀDE UN AUTOSKOLA VIENĀ DIENĀ

S.Bergmane uzsver, ka jaunieši ir arī talantīgi: „Krista Brasla ir sportiska meitene, braukusi uz sacensībām Maltā. Pagājušajā gadā zinātniski pētniecisko darbu skolēni un deviņi ieguva pirmo pakāpi. Mārtiņam Dadzim bija pirmā pakāpe arī valsts aizstāvēšanā. Vairāki, kā Betija Grabovska, Vanesa Pirina un Mārtiņš Dadzis, katru gadu piedalās novada olimpiādēs. Ir arī daudzi centīgi jaunieši, kuriem atzīmes nāk grūtāk.”

Skolēni esot mērķtiecīgi un uzticīgi vienmēr paveicot, taču gadosies arī pa amizantai situācijai: „Mārtiņam padodas matemātika. Pēdējā reizē viņš olimpiādē pabija

tādēļ to iekārtojām mājīgāk un garajos starpbrīžos klausījāmies latviešu mūziku, filmējām video-projektus un izaicinājumu nodevām citām klasēm. Mūsu klases skolotāja Sanita Vickope, kas māk pateikt ko pozitīvu īstajā brīdī. Man ļoti patika arī literatūras stundas, jo skolotāja Ilze Roberta bieži lika aizdomāties par manu dzīvi, par to, kādas ir manas vērtības. Jauki, ka audzinātāja mūs vienmēr ir atbalstījusi un aizstāvējusi.”

Anriete Jaunskunga izbauda literatūras stundas: „Es varēju radoši izpausties ar vārdiem, lasīt un izzināt literāros darbus. Analizējot tos, ieguvu jaunus zināšanas – citu skatpunktu uz pasauli. Man vienmēr paliks prātā arī jauniegūtās draudzības, kas lika smaidīt agrajos rītos un atvieglāja grūtās mācības.”

Betija: „Man patīk matemātika un ķīmija, jo abās jāsaskata loģiskas kopsakarības, nav tik daudz jāiegau-mē, cik jāsaprot principi, uz kuriem viss balstās.” Marta neslēpj, ka ķīmija viņai nepatīk, jo neizraisa interesi, taču mīla ir ģeogrāfija, sports, matemātika un bioloģija.

tikai stundu. Jautāju, kāpēc tik ātri pabeidzis. Viņš atbildēja, ka jābrauc likt tiesības. Tā nu viņš dabūja otro vietu olimpiādē un arī tiesības.”

Krista Brasla priecājas, ka visus 12 gadus skolā strādājušas ļoti pretimnākošas skolotājas: „Nekad neatteiks palīdzību vai kādu domugraudu.” Viņai mīļākie mācību priekšmeti ir literatūra, angļu un latviešu valoda. Jauniete smeļ, ka attālinātajam procesam ir arī savi labumi: „Vairs nav jāiet uz krievu valodas kabinetu. Krievu valodai nav ne vainas, bet kabinetis, cik atceros, vienmēr bija vēss, un sienu krāsa – tāda gaiši zilzaļa. Tur nebija ērti, varbūt tāpēc vēl nedaudz baidos no krievu valodas.”

Kristai Arājumai patīk ekonomika, jo skolotājs Kristis Felš-Milbergs māca daudz vienkāršu un noderīgu lietu. Beāte Zviedre piekrit: „Ekonomika ir ļoti interesanta, ar atjaunīgiem uzdevumiem, tā lika uz dažādām tēmām paskatīties ar dzīves piemēriem. Mums ir brīnišķīga latviešu valodas skolotāja Sanita Vickope, kas māk pateikt ko pozitīvu īstajā brīdī. Man ļoti patika arī literatūras stundas, jo skolotāja Ilze Roberta bieži lika aizdomāties par manu dzīvi, par to, kādas ir manas vērtības. Jauki, ka audzinātāja mūs vienmēr ir atbalstījusi un aizstāvējusi.”

Anriete Jaunskunga izbauda literatūras stundas: „Es varēju radoši izpausties ar vārdiem, lasīt un izzināt literāros darbus. Analizējot tos, ieguvu jaunus zināšanas – citu skatpunktu uz pasauli. Man vienmēr paliks prātā arī jauniegūtās draudzības, kas lika smaidīt agrajos rītos un atvieglāja grūtās mācības.”

Betija: „Man patīk matemātika un ķīmija, jo abās jāsaskata loģiskas kopsakarības, nav tik daudz jāiegau-mē, cik jāsaprot principi, uz kuriem viss balstās.” Marta neslēpj, ka ķīmija viņai nepatīk, jo neizraisa interesi, taču mīla ir ģeogrāfija, sports, matemātika un bioloģija.

AR LEPNUMU PAR SKOLU

Lielākā daļa savu skolu atcerēsies ar pozitīvām atmiņām. Vanesa te mājās iemācījusies visus 12 gadus un ne mirkli to nenožēlo. Arī Marta ir lepna, ka varējusi būt daļa no Kuldīgas Centra vidusskolas. Beāte stāsta: „No skolas laika man noteikti paliks ļoti siltas atmiņas, tur pavadīts ilgs laiks, esam sapratusi, kas mums patīk, esam iemācījusies darīt arī lietas, kas mums nepatīk. Esam formējušies kā personības, izvīrējušies mērķus. Izjūtu lielu piederību savai skolai. Prieks, ka varu teikt – šī ir mana skola!”

Anete: „Mācības pēdējos gados ir tik interesantas un noteikti neatkārtojamas, jo paspējām izbaidīt Centra vidusskolu gan pirms un pēc remonta, gan klātienē un neklātienē, gan pirms jauno mācību metožu ieviešanas, gan pēc. Man bija brīnišķīga iespēja novērot, kā tiek vadīta un veidota skolēnu aktīvās

dzīves vide – līdzpārvalde, kurā es ieguvu nenovērtējamu pieredzi un arī kontaktus, jo gan bijušie, gan tagadējie dalībnieki ir neapstādināmi augošas personības. Stundās, atzīstu, neesmu bijusi vienmēr paklausīgākā un skolas gadus atceros kā diezgan jautri un jokaini pavadītus. Ar draudzenēm esam skolā uzturējušās pat ziemā.” Kristai Braslai viena diena nedēļā bijusi īpaši mīla: „Trešdienās pusdienās bija kartupeļi ar gaļu un saldajā – sierīņš vai bulciņa. Skolas pusdienas tiešām bija fantastiskas un ļoti gardas.”

NEPADOTIES UN NELAUTIES BAILĒM

Skolēni guvuši vērtīgas atziņas, ko paņēmt līdzī. Džasmīne ir Krista Brasla labi zina, ka daudz ko labāk izdarīt uzreiz nekā atlikt uz vēlāku laiku, savukārt Beāte uzskata, ka arī pēdējā brīdī visu var paspēt: „Nekad nevajag padoties – pat tad, kad šķiet, ka viss jau nokavēts. Kaut pēdējā brīdī vajag saņemties un izdarīt. Vajag runāt ar skolotājiem, jo viņi arī ir cilvēki – sapratīs.”

Arī Martai skolas gadi iemācījuši nepadoties: „Vienalga, kādas grūtības jāpārvar, labāk ir mēģināt nekā nedarīt neko.” Amanda Grazde-Grazna iemācījusies, cik svarīga ir izaugsme: „Man ļoti patika drāmas stundas 10. klasē. Trenējām publisko runu, kas noderēja darbu aizstāvēšanā nākamajā gadā. Bija ļoti jāizkāj āra no komforta zonas. Esmu iemācījusies, ka tieši tas ir vajadzīgs, lai būtu personiski izaugsme un es varētu kļūt labāka sevis versija. Nevajag ļaut bailēm sevi atturēt no dažādām iespējām un notikumiem. Ir arī pamatotas bailes, bet bieži baidāmas tad, kad to nevajadzētos. Ir bailes, ka izžāģīsimies vai kļūdsimies, bet arī kļūdas veicina izaugsmi, un tas nav nekāds slikts. Man ļoti patīk tieiciens *Kas neriskē, tas nevinē.*” Anrietei skolas gadi izkopuši svarīgas īpašības – pacietību, neatlaidību un pašpārliecinātību: „Es ieguvu kritisko domāšanu un komunikācijas spējas. Šis laiks lika saprast, ka ir būtiski izvērtēt vārdu nozīmi un spēku, kā tie ietekmē prātu un emocionālo stāvokli.”

Teju visi izvēlējusies pēc vidusskolas mācīties tālāk, taču vairums nevēlas atklāt, kur. Vanesa plāno studēt kultūras vadību Liepājas Universitātē, Amanda vēlētos iestāties Latvijas Kultūras akadēmijā un kļūt par kinorežisori vai producenti, Anete vēlas iestāties Kultūras akadēmijas Radošo industriju fakultātē, Kristas Arājumas plāni saistīti ar militāru karjeru.

Audzinātāja visiem vēlē veiksmi: „Pats galvenais ir būt labiem cilvēkiem, godīgiem pret sevi un sabiedrību. Un, protams, novēlu panākumus izvēlētajās studiju jomās.”

* Matemātikas un vispārīgā izziņojošais virziens

Elīsa Rudzīte, klases arhīva foto

STĀRĶA VĒSTIS

Kuldīgas slimnīcas dzemdību nodaļā no 17. līdz 24. martam piedzimuši četri puikas un divas meitenītes. Bērniem doti šādi vārdi: Valters, Aldis, Toms, Jēkabs, Dārta un Keita Anna.

SARUNA AR JUBILĀRU

Darba daudz, un tas labi

Īvandes pagasta bioloģiskās zemnieku saimniecības *Zāģeri* īpašniekam Kārlim Kociņam dzimšanas diena ir 22. martā – laikā, kad lauku sētā darba ir gana, bet tā jau netrūkstot arī citos gadalaikos.

DĀVANAS VAIRS NAV SVARĪGAS

Bērnībā Kārlis dzimšanas dienas gaidījis, protams, galvenokārt dāvanu dēļ. Tās arī saņemtas, jo vecāki, māsas un brālis zinājuši, kas jubilāru priecēs. Kā jau kārtīgs puika, viņš sapņojis par tehniskām lietām, kādu jaunu, jaudīgu rotaļu mašīnu. Šie svētki nav atstājuši tādas vilšanās kā Ziemassvētki, kad skolas laikā vajadzējis Salavecītīm rakstīt vēstuli ar labo darbu un vēlmu uzskatījumu, bet beigās saņemta tikai konfekšu paka. Tagad dāvanas nav svarīgas – galvenais ir satikties, kaut vai sazināties neklātienē pandēmijas ierobežojumu dēļ.

KUPLĀ ĢIMENĒ

Kārlis audzis kuplā, satīcīgā un strādīgā ģimenē. Vecāki Iģita un Aldis izaudzinājuši sešus bērnus: Zani, Rūtu, Kārli, Ilzi, Lieni un Dāvi. Māsa un brālis izklūduši, strādā katrs savā jomā. Kārlis pēc tēva aiziešanas mūžībā apņēmis *Zāģeru* vadību, mamma tagad pieskata viņu un vedeklas Alises trīs bērnus (divus puikas un meitiņu), kā arī turpina saimniecības grāmatvedību un citas formālās lietas. „Vecākais puika rudenī sāks iet skolā; ja mācības joprojām būs attālinātas, tad man un sievai būs jāatgriežas skolas gados,” nosmej jubilārs.

PĀRLIECĪBA – NO VECĀKIEM

„Atceros: kad gāju sākumskolā vai pamatskolā, vecāki mums, visiem bērniem, jautāja, ko kurš domā darīt nākotnē. Nevienam laukos saimniekot īsti negribēja, vienīgi es ieminējos, ka varētu palikt. Nebija spiesta lieta. Man vienmēr patīcis laukos dzīvot un strādāt. Kad maziņš biju, tad gan reizēm apņima tie nebeidzami darbi. Tagad skatos uz to citām acīm. Ir arī grūtumi, bet tie pārīet. Jāsaredz darba jēga, tad var tikt pāri.”

Jaunais *Zāģeru* saimnieks vispirms ieguvis galdnieka diplomu Kuldīgas arodskolā, tad augstāko izglītību kokapstrādes tehnoloģijās Latvijas Lauksaimniecības universitātē, kur papildus studēja lauksaimniecību, lai varētu piedalīties Eiropas projektos un

Zāģeru jaunais saimnieks Kārlis Kociņš, tikko nosvinējis 37. dzimšanas dienu, atzīst, ka dzīve ir saspringta, bet rit raitu ritumu un nav bijis vajadzības domāt par krasiem pārmaiņām.

būt pilntiesīgs bioloģiskais zemnieks. Zaļā saimniekošana Kārlim ir pārliecība – tāda vidē viņš uzaudzis, mantojot zināšanas no vecākiem.

ATPŪSTĪES KALNU NAMIŅĀ

Diemžēl pamata specialitātei kokapstrādei vairs neatliek laika, ja nu vienīgi jāizpalīdz kādam draugam kaut ko izgatavot. *Zāģeros* Kārlis un Alise galvenokārt iztiek pašu spēkiem, jo nav viegli ilgi iesaistīt algotu darbspēku. Darbdiena ilgst no septiņiem rītā līdz pusdesmitiem vakarā, un vaļaspriekiem laika vairs neatliek.

Viens no tādiem jauno Kociņu ģimenē tomēr ir ceļošana. „Ceru, ka saimniecību kaut kad pārņems bērni, un tad mēs varēsim aizbraukt tālāk apskatīt pasauli un atpūsties,” smeļ jaunais zemnieks. „Tagad darbs dzen darbu, tāpēc ceram uz vecumdienām. Tālās

zemes mūs neinteresē. Ir sapnis aizbraukt uz kādu kalnu namiņu, pa kalniem pastaigāt, būt kaut kur meža ielokā, pie ezera. Lielās pilsētās gan ne. Tagad vasarās tik vien dienu vai divas izbrīvējam, lai ar bērniem uz jūru vai citur tepat netālu aizbrauktu. Tā jau gluži nav, ka visas 365 dienas gadā strādājam, galvu nepacēluši.”

NAV SPRĪDĪŠA TIPS

Īvandnieks nav domājis laimi meklēt pasaulē. Jā, pieredzes braucienos ir būtis, bet ne darba meklējums, cerot, ka darbu dzīvot ir labāk un peļņu gūt vieglāk. Kur gan ir tik viegli, ka kaut ko dod bez darba? „Neesmu tik daudz pasaulē bijis, lai analizētu, kur labāk. Mums ir labi te, iztikšana pietiekama. Uz vietas jau nestāvam – domājam par attīstību. Turpinām vecāku tradīcijas, vienlaikus uzlabojam tehnoloģijas.”

Daina Tafelberga Kārļa Kociņa arhīva foto

NOVADI ZAĻO

Būs nepieciešama laba sadarbība

Atkritumu apsaimniekošanas plānošana ilgtermiņā ir viens no Eiropas Savienības (ES) un Latvijas nozīmīgākajiem jautājumiem vides politikā, sekmējot virzību uz Eiropas Zaļo kursu un pāreju uz klimatneitralitāti. Par to, kā atkritumu apsaimniekošanas plānā (2021.–2028. g.) paredzēts samazināt atkritumu daudzumu Latvijā un kādi uzdevumi doti pašvaldībām, sarunājāmies ar Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas (VARAM) valsts sekretāra vietnieci vides aizsardzības jautājumos ALDU OZOLU.

– Kāda pašvaldību rīcība gaidāma atkritumu apsaimniekošanas plāna īstenošanā?

– Mērķis, ko paredz ES direktīvas, ir līdz 2035. gadam apglabājamo atkritumu daudzumu samazināt līdz 10% no kopējā sadzīves atkritumu daudzuma. Pašlaik apglabāti tiek vairāk nekā 60% sadzīves atkritumu. VARAM sagatavotais atkritumu apsaimniekošanas plāns nākamajiem astoņiem gadiem paredz Latvija pakāpeniski samazināt saražoto atkritumu daudzumu un to apglabāšanu, kā arī būtiski palielināt atkritumu pārstrādi. Tā kā atkritumu apsaimniekošana ir pašvaldību autonoma funkcija, tad par to, kā to organizēt iedzīvotājiem, jālemj pašam iedzīvotājam.

Reģionos līdz 2022. gada beigām būs jāizvērtē, kā pašvaldības vēlētos turpmāk attīstīt sadzīves atkritumu poligonus. VARAM pasūtītāji pētījuma secināts, ka daļa no atkritumu apsaimniekošanas reģioniem sagaidāms kopējā atkritumu apjoma samazinājums, kas radīs jautājumus par atsevišķu atkritumu poligonu ekonomisko dzīvotspēju ilgtermiņā un līdzšinējās pārvaldes struktūras atbilstību jaunajām prasībām.

Lielas pārmaiņas gaidāmas teritorijās, tāpēc pašvaldībām izvērtēšanai un reģionālā atkritumu apsaimniekošanas plāna izstrādei dots gana ilgs laiks – līdz nākamā gada beigām, nevis šogad. Skaidrs, ka jaunajām pašvaldībām savā teritorijā būs jāapzina sava saimniecība vispirms, tikai tad var sākt plānot. Bet atkritumu plāna kontekstā ņemām vērā jaunās administratīvi teritoriālās reformas rezultātā radītās novadu robežas. Uz tā pamata izmantotas prognozes par iedzīvotāju skaitu, lai varētu paredzēt, cik liels atkritumu apjoms radīsies.

Plāns iezīmē, ka reģionālos atkritumu apsaimniekošanas centrus vajadzētu veidot uz poligonu bāzes, izvērtējot, kādas funkcijas poligoni varētu turpināt, kādas vajadzētu attīstīt, jo atkritumu šķirošanas procesā viss atduras pret to pārstrādes iespējām.

– Kas mainīsies?

– Ministrija ir rosinājusi līdz šīnējo 10 reģionu vietā izveidot piecus spēcīgākus atkritumu apsaimniekošanas reģionus. Visu pašreizējo atkritumu poligonu ekspluatācija turpināsies, bet tiks diferencētas poligonos veicamās atkritumu apsaimniekošanas darbības. Piemēram, poligonu teritorijā varētu veikt šķirošanu, pāršķirošanu, no atkritumiem sagatavot kurināmo, atsevišķus atkritumu veidus pārstrādāt, varbūt kādas lietas remontēt. Saredzam, ka lielākajā daļā poligonu atkritumu apglabāšanu varētu arī turpināt, bet lēmums par to būs jāpieņem atkritumu apsaimniekošanas reģiona pašvaldībām.

Diskusijas ar pašvaldībām par reģionu robežām ir paredzētas šī gada pavasarī, un gala variants tiks apstiprināts ar Ministru kabineta rīkojumu. Attiecīgi tad nofiksēsim atkritumu apsaimniekošanas reģionu robežas, tālāk šo reģionu pašvaldībām ir jāizstrādā reģionālais atkritumu apsaimniekošanas plāns.

Protams, ir jāskatās, kā ir ar esošajiem līgumiem, bet, mūsu prāt, ir svarīgi saprast, kādas ir kopējās investīciju vajadzības atkritumu apsaimniekošanas mērķu sasniegšanai, jo publiskais

finansējums ir ierobežotā apmērā. Jādama stratēģiski, kur kādu infrastruktūru izvietot, jo visos poligonos visas funkcijas nav iespējams nodrošināt.

– Kādas pārmaiņas redzēs iedzīvotāji?

– Nāk klāt jaunas lietas – līdz 2023. gada beigām visā Latvijā ir jāizveido sistēma, kā katrā atkritumu rašanās vietā, katrā mājšķirošanu, pāršķirošanu, no atkritumiem sagatavot kurināmo, atsevišķus atkritumu veidus pārstrādāt, varbūt kādas lietas remontēt. Saredzam, ka lielākajā daļā poligonu atkritumu apglabāšanu varētu arī turpināt, bet lēmums par to būs jāpieņem atkritumu apsaimniekošanas reģiona pašvaldībām.

No 2025. gada jāuzsāk tekstilatkritumu dalīta vākšana, arī to pārstrāde prasīs papildu izmaksas. Plāna ietvaros vērtēs, kur kādas atkritumu plūsmas rodas, kāda ir esošā infrastruktūra, kur kādas pārstrādes iekārtas vajag. Tas, kurā no poligoniem kādas darbības var notikt, jāvērtē uz vietas pašvaldībām.

– Kā ar jau ieguldītajām investīcijām un finanšu saistībām?

– Investīcijas ir vēl viens no aktuālajiem jautājumiem, kas publikajā telpā tiek divējādi atspoguļots. Plānā ir precīzi norādīts, ka VARAM līdz 2022. gada beigām sagatavos informatīvo ziņojumu par visu poligonu finanšu saistībām un iesniegs to valdībai izvērtēšanai.

Informatīvais ziņojums ir atkarīgs no reģionu tālākās apsaimniekošanas plāniem, tādēļ tā izstrāde jāveic pēc diskusijām ar pašvaldībām.

Protams, finanšu aspekts (kurai pašvaldībai kādas kapitāla daļas pieder, kurš ko apsaimnieko) ir būtisks – kā finanšu saistības tiks pārņemtas vai nodotas.

Plāns iezīmē, ka reģionālos atkritumu apsaimniekošanas centrus vajadzētu veidot uz poligonu bāzes, izvērtējot, kādas funkcijas poligoni varētu turpināt, kādas vajadzētu attīstīt. Piemēram, bioloģisko atkritumu pārstrādes jomā šobrīd ir tikai viena pārstrādes iekārta Getlijos. Lai būtu visos reģionos, investīciju nepietiek, un nav arī racionāli, jo apjomi nepietiek. Skaidrs, ka būs jāizvērtē, kur ko koncentrēt, cik daudz jaunu iekārtu vajag. Pavērtējot periodu līdz pat 2035. gadam, atkritumu plūsmai vajadzētu samazināties.

– Kā notiks pašvaldību pievienošanās kādam no pieciem atkritumu apsaimniekošanas reģioniem?

– Atkritumu apsaimniekošanas reģionu robežas tiks noteiktas ar MK rīkojumu.

Vēl nekas stingri nav izlemts, notiek diskusijas. Vēlos viest skaidrību un norādīt, ka atkritumu

poligoni visos reģionos turpinās strādāt, vismaz vidējā termiņā. Pirms virzīt dokumentus uz MK apstiprināšanai, vēlreiz visu izrunāsim ar pašvaldību pārstāvjiem. Piemēram, Madonas novads līdz šim bija iekļauts Vidusdaugavas atkritumu apsaimniekošanas reģionā. Ja 10 līdzšinējo reģionu vietā veidojam piecus, tad Madonas novads varētu pievienoties Vidzemes atkritumu apsaimniekošanas reģionam. Līdzšinējie atkritumu apsaimniekošanas uzņēmumi turpinās darbu līdz 2022. gada beigām. Notiek sarunas arī citos reģionos, piemēram, Kurzemē kuldīgas novada pašvaldība nevēlas, ka tās teritoriju daļa divās daļās. Tuvākajā laikā mēs par to ar pašvaldību pārstāvjiem runāsim, nozīme būs arī atkritumu apjomiem.

Daibes poligonā pie Cēsīm, kas atrodas topošajā Vidzemes atkritumu apsaimniekošanas reģionā, plānota arī bioloģisko atkritumu pārstrāde, bet ir jāvērtē, cik tālu ir pamatoti vest atkritumus. Šajā jautājumā reģiona pašvaldībām ir jāsapņo savs vārds. Nav obligāti visus atkritumus vest uz pārstrādes iekārtu, ir atkritumi, ko var kompostēt uz vietas, piemēram, dārzu un parku atkritumi. Situācija ir jāvērtē tieši pašvaldībās, tās arī labāk zina, kur kas rodas.

ATKRITUMU ŠĶIROŠANA DOS REZULTĀTUS

EKSPERTI

Organizācijas “Zaļā brīvība” valdes priekšsēdētājs JĀNIS BRIZGA:

– Jaunais plāns aptver gana plašu tēmu loku, kas līdz šim nav bijis iekļauts atkritumu apsaimniekošanas organizēšanā. Kopumā gan jāteic, ka plāns grozās ap Eiropas prasībām un radošu domu vai pašiniciatīvas no valsts puses ir maz. Eiropas Savienības virsmērķis, kas uzstādīts dalībvalstīm, ir samazināt radīto atkritumu daudzumu. Katras valsts konkrētā pieeja jeb ieviešanas solji, kā plānu īstenot, atšķiras.

Lai gan plāns paredz, ka atkritumu apjoms ir jāsamazina, prognozes rāda, ka atkritumu daudzums uz vienu cilvēku Latvijā turpinās pieaugt. Plāna izstrādes gaitā tas radīja vislielākās domstarpības starp mūsu organizāciju un Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas pārstāvjiem. Mēs uzskatām, ka vajag ieviest vairāk pasākumu, lai atkritumu daudzumu patiesi mazinātu, bet valdība tam šobrīd nav gatava. Tas arī rada vislielākās bažas.

Lai gan 2028. gads varētu šķist vēl tāla nākotne, jau tagad jāuzsāk reāli darbi atkritumu daudzuma samazināšanā. Ja šobrīd lielākā daļa sadzīves atkritumu Latvijā tiek apglabāti, jaunais plāns paredz, ka ar laiku apglabāt pieļaus tikai 10% no visiem atkritumiem. Tātad ļoti strauji jāattīsta atkritumu pārstrāde. Vēl ir runa par atkritumu dedzināšanu. Tas attiecas uz atkritumiem, kuru daudzumu nevar samazināt un kurus nevar sašķirot. Uz atkritumu dedzināšanu, kādā veidā arī tepat kaimiņvalstīs, Igaunijā un Lietuvā, iegūst siltumu un elektrību, raugos diezgan kritiski, jo iekārtas ir dārgas, to ieviešanā var piesaistīt tikai valsts, pašvaldību vai privātas investīcijas. Tas ir dārgs priekš, par ko beigās tāpat maksā sabiedrība. Iekārtas ir visu laiku jābaro ar atkritumiem, tās nevar strādāt ar mazu jaudu. Tas nav videi draudzīgākais risinājums. Lai iekārtas varētu darbināt, ir nemitīgs pieprasījums pēc atkritumiem, un dedzināšanas rūpnīcas nereti sāk konkurēt ar atkritumu pārstrādi, kas atkal liek uzdot jautājumu – kādi tad ir plāna reālie mērķi?

Turklāt problēma ar atkritumu ražošanu jārisina saknē – pārskatot gan sabiedrības patērišanas kultūru, gan ražotāju atbildību. Pozitīvi, ka jaunajā atkritumu apsaimniekošanas plānā paredzētas izmaiņas atbildības sistēmās.

Pašlaik par iepakojumu uzņēmēji, kas laiž tirgū produkciju, maksā dabas resursu nodokli valstij vai ir ražotāju atbildības sistēmā, maksājot “Latvijas zaļajam punktam” vai “Zaļajai jostai”. Parasti izvēlas otru variantu, jo dabas nodoklis sanāk dārgāk. Tikmēr ražotāju atbildības sistēma uzņemas savākt daļu no saražotajiem atkritumiem. Diemžēl lielu daļu no iepakojuma, kas vispār nonāk tirgū, nav iespējams pārstrādāt – ļoti apšaubāms ir plēves, tetrapaku iepakojums, cik un kā to var pārstrādāt. Pieļauju, ka daudzdzīvokļu māju rajonos ar laiku tiks ieviestas jaunas sistēmas, kad izmaksas par saražotajiem atkritumiem tiks sadalītas uz galviņām, bet ieviestos arī precīzākas individuālās uzskaites sistēmas. Angliski tas saucas *pay as you throw* (maksā par to, ko izmet), respektīvi, tā ir datorizēta/digitalizēta sistēma, kas uzskaita cilvēka individuālo atkritumu daudzumu. Tā ir dārga sistēma, taču daudzviet pasaulē mikrorajonos ieviesta, lai precizētu sadzīves atkritumu uzskaiti un motīvētu cilvēkus domāt, ka rēķins ir atkarīgs no saražotā atkritumu daudzuma.

Tas, protams, rada arī bažas, ka cilvēki atkritumus izmetīs kaut kur mežā, lai izvairītos no maksām. Tāpēc vislabākais risinājums tomēr būtu atkritumus šķirot, jo par to nodrošanu jāmaksā ļoti maz vai neckā.

Biedrības “Latvijas Atkritumu saimniecības asociācija” pārstāve RŪTA BENDERE

– Mums šobrīd plēvē ir ietīta ne tikai katra bulciņa, bet cilvēki ļoti daudz pasūta ēdienu uz mājām, ofisiem, un tas tiek vests kastītēs, ko nevar otreiz izmantot. Pārtikas ražotājiem būs jāsapņo domāt ne tikai par to, kā nogādāt savus produktus līdz patērētājiem, bet arī, kā savākt atpakaļ iepakojumu un kā to pārstrādāt. Paredzams, ka Latvijā pacels dabas resursu nodokli, kā arī neatļaus ražotāja atbildības sistēmas piedalīties tiem, kam nav atbilstoša iepakojuma. Bet tas ir arī laika jautājums, jo jāņem vērā ražotāju iespējas iepakojumu mainīt. Svarīgi ir ne tikai ražotājiem piedomāt pie pārstrādājama iepakojuma ieviešanas, bet arī iedzīvotājiem patiesām savus atkritumus šķirot. Jau šobrīd, citīgi šķirot, iespējams par 30% samazināt sadzīves atkritumu daudzumu, par kuriem, kā zināms, iedzīvotājam jāmaksā.

2023. gadā būs jāuzsāk bioloģisko atkritumu šķirošana. Viens no šķirojamo atkritumu konteineriem mikrorajonos tiks nomainīts ar speciālu biotermiālu konteineru, savukārt privātmāju īpašniekiem jāuzstāda kompostēšanas konteiners, kurā pusegada laikā masa sakompostējas, kļūdamā par labu materiālu augsnei. Individuālajām saimniecībām der arī bioloģisko materiālu kompostēšana pēc sentēvu metodēm, tikai tas jādara pareizi – komposta kaudze vismaz pāris reizi vasarā jāapgriež ar dakšām un ir jāaplaista, lai rastos labvēlīgi apstākļi baktērijām, kas pārstrādā organiskos atkritumus.

Kā zināms, ar 2025. gadu vēl atsevišķi šķirošanas punkti vai konteineri būs tekstīla atkritumiem – apģērbiem, apaviem, mājas tekstilām un tamlīdzīgi. Kādi varētu izskatīties atkritumu konteineru laukumi mikrorajonos daudzdzīvokļu māju tuvumā? Viena iespēja ir izvietot papildu šķirojamo atkritumu konteinerus, ņemot vērā jaunās šķirojamo atkritumu sadaļas.

Pozitīvam piemēram varu minēt Ziemeļvidzemes pieredzi. Tur nu jau masveidā tiek izvietoti dzīļie jeb pazemes konteineri. Konteiners pamatā atrodas zemē, virspusē ir pavisam neliela tā daļa ar vāku. Tas risina daudzās problēmas – gan samazina vietas, gan uzlabo smakotību, jo konteineriem nevar piekļūt ne dzīvnieki, ne cilvēki, kas mēdz “pārbaudīt” to saturu. Šādas dzīļos konteinerus ierīko gan sadzīves, gan šķirojamiem atkritumiem, turklāt tiem ir krietni lielāka ietilpība. Šie jautājumi gan jārisina pašvaldībām un atkritumu apsaimniekotājiem. Pašvaldība būs tā institūcija, kas konkurē izvēliesies turpmāko apsaimniekotāju vai arī darbu uzticēs savai apsaimniekošanas kapitālsabiedrībai.

Maltīte uz apēdama šķīvīša

Madonas Valsts ģimnāzijas skolēnu mācību uzņēmums “Re-grain” jeb Agnese, Paula un Anete ražo ēdamus vienreizlietojamus traukus, kas top no miltiem.

“Vēlamies uzskat diskusiju par to, vai mūsu izlietotais un rūpīgi sašķirotais iepakojums patiesībā ir pārstrādājams. Mēs gribētu aicināt gan iedzīvotājus, gan produktu iesaiņotājus, gan politikas veidotājus nopietni apdomāt, ko katrs var darīt, lai veicinātu pārstrādājamo materiālu izmantošanu produktu iesaiņošanai,” uzsver “AI Power Recycling” valdes locekle Solveiga Grīse.

– Ar atkritumiem saistītās problēmas neatrisināsim, vienkārši saliekot atkritumus pareizajos konteineros. Ne pārstrādājamam iepakojumam veikalos nevajadzētu būt. Nav godīgi lūgt iedzīvotājus kļūt par ķīmiņiem un materiālu speciālistiem. Šobrīd cilvēkiem, lai šķirošana rezultētos ar pārstrādi, piemēram, ir jāiegūst, ka PET dzērienu pudeles ir pārstrādājamas, bet citi PET izstrādājumi nav, kā arī jāatšķir pārstrādājami maizes maisiņi no nepārstrādājamiem,” par iepakojuma atbilstību pārstrādei jau no tā ražošanas brīža aicina domāt “Zero Waste Latvija” pārstāve Mairita Lūse.

Ar pakārtējo vīdi un zaļo domāšanu Agnese rūpējas vēl citā veidā – skolēnu mācību uzņēmumā (SMU) “Re-grain”. Kopā ar skolas biedrenēm Paulu Stradiņu un Aneti Bukovsku viņa ražo ēdamus vienreizlietojamus traukus, kas ir pilnībā nekaitīgi, piemēram, ir jāiegūst, ka PET dzērienu pudeles ir pārstrādājamas, bet citi PET izstrādājumi nav, kā arī jāatšķir pārstrādājami maizes maisiņi no nepārstrādājamiem,” par iepakojuma atbilstību pārstrādei jau no tā ražošanas brīža aicina domāt “Zero Waste Latvija” pārstāve Mairita Lūse.

Arī iedzīvotājiem vajadzētu samazināt izmesto iepakojumu daudzumu un izmantot jau iegādātos iepakojumus atkārtoti. Tas jau pašos pamatos palīdzētu samazināt kopējo atkritumu daudzumu. Gadījumos, kad tas nav iespējams, pēc iespējas vairāk vajadzētu izvēlēties pārstrādājamo iepakojumus, tādējādi mazinot cilvēka darbības negatīvo ietekmi uz vidi.

“Ģimenē uzlabo maksa, tētis, es un vēl divas jaunās māšas,” par savu mājsaimniecību stāsta Madonas Valsts ģimnāzijas 11. klases audzēkne Agnese

Aizpuriete. “Šogad savā mājā esam sākuši atkritumus šķirot un atsevišķi nodalām papīru un plastmasu. Olas pārkam laukos, tāpēc olu paletes izmantojam vairākas reizes. Tāpēc nedaudz pievienojam kādu lipekli, lai šķīvīs turētos kopā, tāpēc nedaudz pievienojam kviešu miltus. Īstā recepte tapa divu mēnešu garumā. Iesaistījām Paulas vecmammu, viņa deva vērtīgus padomus, lai izstrādājumam nemestos gaisa burbulji. Dažus knifņus aizguvām no citiem avotiem. Šobrīd esam stadijā, ka varam ēdamos vienreizlietojamus traukus piedāvāt, kaut tiem nav perfekta forma (ir kāds grumbulītis). Produkts ir kraukšķīgs, pietiekami izturīgs, to var lietot karstu maltīšu pasniegšanai. Tam ir latviska rupjmaizes garša – kā sausmaizītei ar ķimenēm.”

SMU “Re-grain” pārstāve apzinās, ka pavasarī produktam būs lielāks pieprasījums: “Mūsu ražotos traukus mērķauditorija sākotnēji bija konferenču un banketu rīkotāji, bet saistībā ar pandēmiju to nomainījām. Nevienas klātienē konferences vairs nerīko, tāpēc izstrādājuma mērķauditorija ir piknikotāji, dabas apceļotāji. “Re” nozīmē atjaunot, vēlreiz izmantot, “grain” – tulkojumā no angļu valodas ir “grauds”. Tas ir simbolisks vārds, jo no grauda veidojam šķīvjus, grauds ir visa sākuma punkts.”

Agnese piebilst, ka SMU īpaši piedomā pie aprītes ekonomikas, iemieso saimniecisku domāšanu, tāpēc mīklas pārpalikums, kas rodas no šķīvju izveides, skolnieces pārvērš vēl kādā produktā – krekerīšos.

Materialis tapis ar Latvijas Vides aizsardzības fonda finansētu atbalstu

NEDEĻAS VIEŠŅA

Būt nākamajā līmenī

Šomēnes Latvijas meiteņu U16 volejbola izlase Daugavpilī piedalījās Eiropas čempionāta kvalifikācijas pirmajā kārtā, un pirmo reizi šādās starptautiskās sacensībās galvenā trenere bija kuldīdzniece IEVA NEČIPORUKA. Viņas secinājums: „Nedrīkst ieslīgt apmierinātībā ar jaunatnes līmeni sasniegto – jāpieņem izaicinājums un jāvirzās tālāk.”

Mirkļis no Latvijas U16 izlases dalības Eiropas čempionāta kvalifikācijas spēlēs Daugavpilī.

1. septembrī Kuldīgas Centra vidusskolā.

Kvalifikācijas pirmajā kārtā meiteņu izlase izcīnīja 7. vietu. Latvietes ar 0:3 zaudēja Polijai un Baltkrievijai, ar 2:3 piekāpās Lietuvai, bet ar 3:0 apspēlēja vienaudznes no Gruzijas. Izlasē bija arī četras levas audzēknes no Kuldīgas: Rēzija Bikava, Diāna Sedliņa, Laura Šmīdenberga un kapteine Aleksandra Timbera.

Vienlaikus Gruzijā, Tbilisi, sacensības aizvadīja U17 zēnu izlase, kas izcīnīja piekto vietu un iekļuva Eiropas meistarsacīkšu atlases otrajā kārtā. Valsts izlasē spēlēja arī Kuldīgas novada sporta skolas trenera Zigmunda Milzarāja audzēknis Fēlikss Cīrulis.

Kāda bija gatavošanās?

Pirms došanās uz Daugavpili divas nedēļas ar meitenēm treniņnometni aizvadījām Kuldīgā, turpinājām Daugavpilī. Treniņos izģājām cauri tehniskajiem elementiem, taktiskajam novietojumam un izspēlēm. Daudz palīdzēja izlases otrā trenere Žanna Zaņegina. Uztraukumu radīja spēlētāju psiholoģiskā gatavība, jo izpalika regulāro treniņu un spēļu pieredze.

Zāle Daugavpilī man patika. Es pat teiktu, ka mūsu halle ir milzoniņa – tājā ir plašums, bet vairāk dezorientācijas. Meitenes satraucās: spēlēs rādīs feisbuka kontā, visi tās redzēs. Par to viņas bija informētas. Vairbūt līdzjutēju klātesamība ļautu vairāk koncentrēties. Šajā vecumā viņām patīk paskatīties, kas notiek apkārtnē, kurš atnācis uz spēli. Kad spēles ir Kuldīgā, meitenēm patīk, ka vecāki nāk atbalstīt un ka zālē ir līdzjutēji.

Kāds ir tavs vērtējums par Eiropas čempionāta kvalifikācijas pirmo kārtu?

Vispirms jāsaka, ka esmu viena no laimīgajiem speciālistiem, kas varēja kādu laiku posmu strādāt pilnvērtīgi, lai gan gatavošanās ilga vien trīs nedēļas pirms lielās sacensībām. Atskatoties mazliet pagātnē, pēdējā treniņnometne notika vasarā, tad bijām optimistiskas, jo meitenes bija ļoti gatavojušās, un tas pierādījās pārbaudes spēlēs. Draudzības spēlēs pret Lietuvu izlasi pirmās notika Lietuvā, un tās zaudējām. Redzējām kļūdas, ar kurām jāstrādā. Pie tām nometnē arī strādājām. Otrajā spēlē rezultāts bija ļoti labs – Lietuvas izlasi pārliecinoši uzvarējām ar 3:0.

Diemžēl bijām laika ķīlnieki: treniņi izpalika, fiziskā gatavotība izpalika. Īsā periodā jāgatavojas tik liela mēroga starptautiskām sacensībām. Man prieks, ka meitenes vienlauga bija motivētas. Kā treneri, protams, sapratām, uz ko ejam. Nevarētu teikt, ka emocijas būtu negatīvas. Ieguvēji ir visi.

Arī man tā bija pirmā pieredze tādos mačos. Man patika – tas ir kā no mazpilsētas aizbraukt uz lielpilsētu. Protams, izšķirošajā spēlē pret Lietuvu gaidījām citādāku rezultātu. Galvenais bija bērnu motivēt un atrast tādus dzinuli, lai plīnīti nenomestu krīmos un turpinātu. Meitenes redzēja, pie kā vēl daudz jāstrādā, piemēram, pie spēles disciplīnas, sportiskā režīma. Tomēr meitenēm izdevās viss, ko bijām darījušas treniņos. Man patīk, ka viņas mobilizējās kā komanda, viena otru atbalstīja. Bija mo-

menti, kad parādījās bezcerība, bet, aprunājoties komandas sapulcē, noskumušas nebija. Kopā mēģinājām rast risinājumus: skatījāmies spēles, viena otru motivējām.

Mums kopā ar Latvijas Volejbola federāciju bija labs plāns. Pēc vasaras domājām, ka notiks regulārie čempionāti, gribējām ar izlasi piedalīties arī Entuziastu līgā, jo komandai jāspēlē kopā, jāgūst pieredze. Diemžēl šis posms pandēmijas dēļ izpalika. Tāpēc rezultāts lielā mērā ir tāds, kāds ir.

Nākamais faktors, kas ietekmēja spēles, bija traumas. Divas meitenes no pamatsastāva aprītes izkrita jau pašā sākumā, pēc tam viena volejboliste savainoja potīti spēlē ar Poliju. Un komandai vairs palīdzēt nevarēja. Pēdējā spēlē savainojumu guva arī spēlētāja cēlājas pozīcijā. Ja traumū nebūtu, domāju, arī rezultāts būtu citādāks.

Pastāsti par Kuldīgas volejbolistēm!

Piecus gadus viņas trenēju – meitenes nākušas mērķtieciģi, nav kavējums. Viņām šī bija pirmā lielā starptautiskā pieredze.

Vēl pagājušajā gadā ar Kuldīgas komandu paspējām aizbraukt uz Igauniju, kur uzspēlējām pret tās izlasi. Labi gāja: gandrīz uzvarējām, zaudējām tikai ar diviem punktiem. Motivācija audzēkņiem bija liela. Spēļu pieredze ļoti noder. Kā trenere vienmēr mēģināju braukt uz sacensībām – ne tikai uz Latvijas kausiņiem, bet arī draudzības spēlēm Lietuvā, Igaunijā. Jo dažādāks pretinieks laukumā, jo lielāka pieredze. Un vairāk aug spēļu kvalitāte.

Savas audzēknes tu pazīsti. Cik viegli bija rast sapratni ar pārējām izlases spēlētājām?

Palīdzēja manas audzēknes. Man šeit ir izdevies izveidot draudzīgu komandu – viņas ir kā viens vesels. Saku, ka komandai jākustas kā vienam mikroorganismam.

Sākot trenēt izlasi, sākumā biju vērotājas lomā. Man bija jāizprot komandā katrs bērns, tas, kāda pieceļa viņam vajadzīga. Manējās ir manējās, bet tie jāveido cita komanda. Manuprāt, izveidojusies laba komanda: draudzīga, atbalstoša, māk arī pajokot. Ar mikroklimatu viss kārtībā.

Kā kļuvi par izlases treneri?

Ar izlasi kopā esmu pusotru gadu. Toreiz bija konkurss. Sākumā nebija domas, ka pieteikšos. Parunāju ar kolēģiem, un viņi iedrošināja. Esmu arī sporta skolotāja Kuldīgas Centra vidusskolā un par savu veltību informēju iestādes direktori, brīdināju, ka varu kavēt mācību laiku, bet direktore atbalstīja. Tas palīdzēja pieņemt lēmumu – aizbrauc uz pārrunām. Bija seši kandidāti.

Kas pamudināja pieteikties?

Laikam iespēja kā treneri pakāpties uz nākamo līmeni. Jēbukuram ļoti grūti iziet no komforta zonas. Ar savu komandu Latvijā bijām izdarījušas visu – rezultāti labi, un iestāšanās labsajūta. Bet gribējās izaicinājumu.

Kas tev bija jādara?

Pirmais, uz ko komisija skatījās, bija tas, kā trenēt komanda spēlē Latvijas jaunatnes čempionātā, kausa izcīņā. Savā vecumā manējās ir pirmajās vietās – tas bija viens no rādītājiem. Otrs – jāiztur treneru komisijas verdikts, jāizstāsta savs

redzējums, sadarbības plāni, tāda kā nākotnes vīzija par izlasi. Tad notika balsojums.

Un kāda bija tava vīzija?

No iespējām daudzām komandām savākt labākas spēlētājas. Sastāvs jāveido no veiksmīgākajiem, prasmīgākajiem, rezultatīvākajiem bērniem. Bet arī tas nav rādītājs, jo dažreiz raksturs nav tāds, kādu komandā vajag. Akmeņi tas nav iekalts – izlases sastāvs laika gaitā var mainīties. Tas varbūt būtu arī noticis, ja nebūtu šīs krīzes ar covidu.

Spēlējot un veidojot komandu, redzu plusus un mīnus, piemēram, kāds spēlētājs jāpamaina vai arī kādam laukumā jāpamaina pozīcija, lai dabūtu labāko rezultātu.

Atnākot uz izlasi, dažreiz bērni īsti neizprot, ko no viņiem grib. Viņiem liekas, ka tas ir ikdienas treniņš. Bet tā nav – viņi spēlei jāgatavojas gan tehniski, gan taktiski. Ar fiziskajiem un taktiskajiem elementiem daudz jāstrādā ikdienas treniņos. Tad uz izlases nometnēm spēlētājs atbrauc ar savu labāko fizisko formu. Tur izlases galvenais ir otrs treneris redz savu vīziju, kā visi izskatīsies laukumā.

Vai kādam prasi padomu? Kur papildini zināšanas?

Daudz skatījos video. Latvijas volejbols no ārzemju volejbola atšķiras, sevišķi no Amerikas. Tas ir pirmais līmenis, ko bērni apgūst. Daudz skatījos no izlases otrās treneres Žannas Zaņeginas, mēģināju gūt pieredzi, kā viņa taktiskajās izspēlēs saliek dažādus elementus. Konsultējos arī ar saviem bērniem: Paulu Nikolū

SPORTA ORGANIZĀCIJA

Balvas izlašu dalībniekiem

Šomēnes Kuldīgas novada sporta skola, katram pasniedzot piemiņas velti, apsveikusi tos sportistus, kuri pērn Latviju pārstāvējuši kādā izlasē. Paldies saņēmuši arī treneri.

Volejbola

Rēzija Bikava, Diāna Sedliņa, Laura Šmīdenberga, Aleksandra Timbera (U15), trenere Ieva Nečiporuka; Fēlikss Cīrulis (U16), treneris Zigmunds Milzarājs; Luīze Skudra (U17), trenere Agnese Megne; Eduards Stieģelis, Dāvis Storkis, Džonatans Baumanis (U18), Kristians Fokerots (U16 un U18), treneris Jānis Jerumānis; Paula Nikola Nečiporuka, Petra Nečiporuka, Ingrīda Šveigere, Kristaps Smīts, Jānis Jansons **Vieglatlētika**

Ralfs Zazerskis, Niks Maulis (U18), Aleksis Gailītis (U16), trenere Ilze Stukule; Lauris Grīniņš, Roberts Sorokins (U18), trenere Aija Lancmane, Uģis Jocis (arī pats bijis valsts izlases dalībnieks)

Galda tenisa

Viktoria Poriņa (U18), treneris Leonīds Temjaševs

Riteņbraukšana

Gusts Lapiņš (U16), treneris Mareks Majnovskis; Viesturs Lukševics, Kristis Neilands, Kristaps Pelčers

Basketbola

Kristaps Soldatenoks, Emīls Ivanovskis (U15), treneris Mārtiņš Štofregens

Kiboksa

Eduards Blūms, Māris Ūdrīņš (U15–U16), treneris Sergejs Lejonovs; Alekss Lejonovs, Arnoldis Pūpols

Ugunsdzēsības sportā

Roberts Špiguns, treneris Juris Špiguns **Stenda šaušana**

Valdis Kalējs

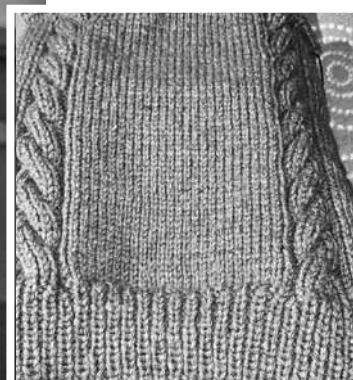
FUTBOLS

Kandidātu skaitā – trīs mūsējie

Latvijas futbola izlases galvenais treneris Dainis Kazakevičs nosaucis 28 spēlētājus, kuri izaicināti uz valstsizlasi dalībai nākamā gada Pasaules kausa izcīņas kvalifikācijas spēlēs pret Melnkalni, Nīderlandi un Turciju. Viņu vidū – mūsu novadnieki, brāļi Dāvis un Jānis Ikaunieki un kuldīdznieks Krišjānis Zviedris. Vārtargu vidū K.Zviedris ir debitants – viņam šis ir pirmais izaicinājums uz izlasi. Visi trīs futbolisti pirmās iemaņas apguvuši Kuldīgas novada sporta skolā pie ilggadējā trenera Gvido Treimaņa.

Latvijas U16 meiteņu volejbola izlases trenere Ieva Nečiporuka: „Vēl netikusi līdz mašīnai, saņēmu komisijas zvani ar apsveikumu, ka esmu pirmā trenere. Tas bija šoks! Cerēju, ka labākajā gadījumā būšu otrā, jo man nav lielas pieredzes un labprāt no kāda būtu mācījusies.”

Brīvajos brīžos Ieva aizraujas ar rokdarbiem – top džemperis.

Pavasara plānos Ieva ir mājās pabeigt remontu.

uz Petru (abas ir volejbolistes – aut.).

Kvalifikācijas spēlēs mums bija pielikts treneris Andrejs Odinokovs, kurš strādā ar komandu RVS. Runājām par dažādām lietām, viņš neliedza padomu, kas jāpamaina, kam jāpievērš uzmanība nākotnē. Katrā ziņā šis ir liels stimuls mācīties un iegūt plašākas zināšanas.

Sacensības beigušās. Kas notiek tagad – vai atpūstāties?

Atpūstāties divas dienas. Redzēju, ka izpalikušo treniņu dēļ meitenes fiziski ir vājas. Tagad man ir daudz enerģijas, un trešdien ar sporta skolas meitenēm atsākām treniņus – ejam ārā un stiprinām fizisko gatavotību.

Vai darbs ar izlasi turpināsies?

Būs treneru komisijas sapulce, kurā piedalās arī federācijas izlašu koordinatori. Mēs,

treneri, stāstīsim, kas izdevās un kas ne. Pēc tam būs verdikts, vai mūs amatā atstās. Varbūt kaut kas jāmaina. Un tas ir normāli: ja netiekam ar uzdevumu galā, varbūt ir kāds cits, kurš apņēmies darīt ko labāku.

Esot izlases treneri, vairāk redzi, kas notiek volejbolā kopumā.

Runājot žargonā, ir *skābi*. Izlases meitenēm pateicu lielu paldies par drosmi. Trīs nedēļas gatavojoties, pirms tam bumbu neredzot un nespējējot, tas gan mums, gan bērniem bija tāds pārbaudījums! Prieks, ka viņas izturēja, arī psiholoģisko spiedienu, jo, ja kāds kaut ko dara, tad, neizanalizējot detaļas, visi ir lieli eksperti.

Esi arī sporta skolotāja. Kā tiec galā ar attālināto mācīšanu?

Šai reizei tas palīdzēja, jo, strādājot ar izlasi, attālināti varēju ievietot uzdotu, zūma stundas saplānot tā, lai nepārkāptos ar treniņiem.

„Arī man bija pirmā pieredze tādos starptautiskos mačos. Man patika – tas ir kā no mazpilsētas aizbraukt uz lielpilsētu.”

Latvijas jaunatnes sacensībās ar Kuldīgas novada sporta skolas meiteņu komandu.

Ievas Nečiporukas arhiva foto

Alsungas novadā

TIC logus rotā vietējo keramiķu darbi.

Konkursi

• Pašvaldībai var iesniegt mazos projektus konkursā *Mēs Alsungai!*, kultūras projektus un uzņēmējdarbības projektus. Termiņš – 30. marts. Informācija: www.alsunga.lv.

• Adītājas aicinātas piedalīties konkursā un izstādē *Suitu novada zeķes*. Vairāk: www.suiti.lv.

Skrundas novadā

SKRUNDĀ

Bibliotēkā līdz 26.III izstāde *Grāma-ta ir lētākais vaļasprieks pasaulē, kas pieejam ikvienam*.

NĪKRĀCĒ

Bibliotēkā līdz 31.III Jeļenas Egļiņas lielformāta ziedi.

KURZEMĒ

TALSOS

Lielformāta fotoizstāde *Vertikālā atskaite* līdz 8.IV kinoteātra *Auseklis* skatlogos. Tā raksturo aizvadīto gadu. Autori ir Talsu fotokluba biedri.

LIEPĀJĀ

Leļļu teātrī jauniestudējums tiešsaistē. No šodienas – krāsu detektīvs *Lote un Lieldienas* Leldes Kaupužas režijā, bet no 12.IV – izrāde *Mazais cilvēks* jeb pārsteidzoša cirka mistērija, ko Ģirts Šolis iestudējis pēc Ērika Kestnera darba. *Divāna „Zoom” izrādes* var

RAŅĶOS

Bibliotēkā kinderolu figūriņu un automašīnu modeļļu kolekcija.

RUDBĀRŽOS

Bibliotēkā līdz 31.III Ainas Liepas personalizstāde *Zaļi krāsainā pasaule*.

skatīties, vietnē www.bilesuparadize.lv iegādājoties ģimenes biļeti konkrētā laikā vai piekļuves kodu, kas 72 stundas ļauj skatīties neierobežotu reižu skaitu. Vairāk: www.liepajaslles.lv.

VENTSPILĒ

Mūzikas vidusskola līdz mācību gada beigām bez maksas rīko 13 meistarklases un vieslekcijas. Pedagogi var saņemt aplieciņu par profesionālo pilnveidi. Informācija par saturu un pieteikšanos – skolas feisbuka lapas sadaļā *Pasākumi*.

AKTĪVAM BRĪVBRĪDĪM

Apskatīt mazos ūdenskritumus

Mājsēdes laikā der arī izkustēties svaigā gaisā, un kādēļ gan nedoties apskatīt ūdenskritumus, kas atrodas tepat tuvumā?

Oļupītes ūdenskritums

Tas atrodas Rendas pagastā, ir neliels – 0,6 m augsts un 3,4 m plats. Unikāls ar to, ka ūdens vēl pirms kaskādes *pazūd* kādā plaisā, zem pārkares radot vēl vienu mazu ūdenskritumu.

Īvandes ūdenskritumi

Valdātu un Īvandes rumba Rendas pagastā atrodas netālu viena no otras. Īvandes rumba ir apakšējais un lielākais ūdenskritums – tas sniedzas līdz 2 m augstumam 10 m platumā. Ejoj 200 m gar upīti pret straumi, redzama Valdātu rumba: pusotru metru augsta un 5 m plata.

Abavas rumba un Virsaišu ūdenskritums

Abi atrodas Talsu novadā. Pirmais ir Abavas upes ūdenskritums – 35 m plats un ap metru augsts. Otrs ir gana iespaidīgs, 1,7 m augsts, meklējams Abavas pagastā, Virsaišu labā krasta pietekā netālu no *Virsaišu* mājām. Īpaši izteismīgs pavasaros un rudenos, kad platumas sasniedz 4 m.

KONCERTS

Ave Sol un Augšāmcelšanās

Otrajās Lieldienās, 5. aprīlī, 19.00 kanālā *ReTV* skanēs kamerkora *Ave sol* koncerts *Augšāmcelšanās* Rīgas Domā.

Pie ērģelēm – Aigars Reinis. Nozīmīgākās partijas uzticētas kora solistiem. Diriģenti: mākslinieciskais vadītājs Andris Veismanis un Jurgis Cābulis. Rīgas kamerkora *Ave sol* 1969. gadā dibinājis un par māksliniecisko vadītāju kļuvis profesors Imants Kokars. Kolektīva galvenais uzdevums bija rosināt latviešu komponistus strādāt laikmetīgās kormūzikas virzienā, tā paplašinot repertuāru.

Kuldīgas novadā

BĒRNU UN JAUNIEŠU CENTRĀ

/Nolikumi: <http://kuldigasbjc.lv>. Par pieteikšanos prasīt BJC./

- Līdz 30.III var iesniegt vizuālās un vizuāli plastiskās mākslas darbus izstādei *Nāc nākdama, Lieldienīņa*.
- Līdz 5.IV var iesniegt darbus skolēnu mākslas konkursam *Radi rotājot*.
- Līdz 27.IV skolēni var pieteikties skatuves runas konkursam.
- Līdz 5.V var iesniegt darbus skolēnu mākslas konkursam *Zeme mūsu rokās*.

KULDĪGAS NOVADA MUZEJĀ

www.kuldigasmuzejs.lv

Mājdaris

Mūsdienās iedegt gaismu istabā ir vienkārši, bet, kā telpu apgaismoja senči, var uzzināt mājaslapā: iziet gaismas ceļu senatnē, piedalīties papīra sveču meistarklasē un radīt dekoratīvu gaismekli.

• www.kuldigasmuzejs.lv/majdaris

Pilsētas spēle *Vecpilsētas nianses*

Tās maršruts ved no vides objekta *Teleports* pa Liepājas ielu cauri vecpilsētai līdz muzejam. Uzdevumi rosināta atklāt daudz ko jaunu.

• www.kuldigasmuzejs.lv/vecpilsetas-nianses

Videostāsts 25. marts atmiņās

Tā mērķis ir skolēnus un citus iepazīstināt ar 1949. gada 25. marta deportāciju iemesliem, laiku un norisi. Mājaslapā video atspoguļo atmiņu stāstu, kas glabājas muzeja krājumā. Ir sagatavotas arī darba lapas, un skolotāji aicināti tās izmantot 8.–12. klasēs.

Vairāk: www.kuldigasmuzejs.lv vai pa tālr. 28879067 (muzejpedagoģe Sabīne Ernsona).

KULDĪGAS BIBLIOTĒKĀ

30.III 14.00 bibliotēkas feisbuka lapā saruna *Dzimtas vēstures pētījumi* ar filoloģijas doktoru Juri Milleru, vairāk pazīstamu kā žurnālistu, pasākumu producentu. Viņš dalīsies padomos, kā izzinājis savas dzimtas pagātni, un atklājumos par Kuldīgas un Kurzemes vēsturi.

Lasītāju klubs 31.III 16.00 vietnē *Zoom*.

PAGASTOS

ĪVANDĒ

Bibliotēkā Artas Brices fotogleznas.

15 minūšu atmiņas: iedzīvotāju intervijas par tēmu *Pelčiem – 30 gadu*.

un *Jaunākā literatūra*. **Vilgāles bibliotēkā** no 29.III līdz 4.IV Facebook lapā viktorīna lielajiem un mazajiem *Gatavojamies pavasara saulgriežiem*.

RUMBĀ

Bibliotēkā martā literatūras izstāde *No vienas mazas sēkļa*.

LAIDOS

Bibliotēkā līdz 1.IV Valdas Zariņas fotogrāfijas.

RENDĀ

Bibliotēkā virtuālā izstāde *Rakstniece Vilma Delle*.

SNĒPELĒ **Bibliotēkā** martā Oļģerta Visvalža Grūbes fotogrāfiju izstāde *Kuldīga un ...*, feisbuka lapā *Grāmatu jaunumi*.

VĀRMĒ

Bibliotēkā martā virtuālās izstādes *Jaunās grāmatas* un *Muzikālās aktivitātes Vārmē no 1920. līdz 1970. gadam*.

PELČOS

Bibliotēkā martā Oļģerta Visvalža Grūbes fotoizstāde *Siltās ainavas*. Visu mēnesi pasākums

KURMĀLĒ

Priedaines bibliotēkā un feisbukā martā literatūras izstādes *Puķes un kleitas*

LASĪTPRIEKŠ

Ir vērts atvērt

Kuldīgas bibliotēka sagatavojusi apskatu par grāmatām, kuras vērts izlasīt.

Juris Rubenis, Integrālās izglītības institūta direktors, kontemplācijas skolotājs. *Izaugt veselam digitālā pasaulē: bērnu un pusaudžu vecākiem, pedagogiem un audzinātājiem*. Rīga: Alis, 2020.

Šī grāmata izskaidro riskus un sekas, ko bērniem un pusaudžiem rada jaunie sociālās saziņas līdzekļi, – smadzeņu atbilstības pasliktināšanās, pārliekas komunikācijas stress, atkarības briesmas, privātuma zaudēšana, jauniešiem nepiemērotu vietņu lietošana, kiberbuligānisms un veselības pasliktināšanās, ko rada nepārtraukts bezvadu ierīču starojums. Grāmata informē par normatīvajiem aktiem un darbībām, kas var būt nepieciešamas, lai novērstu riskus vai atbilstoši uz tiem reaģētu.

Armands Šķēle. *Starp dzīvi un basketbolu: autobiogrāfija*. Rīga, 2020.

Viņš vienkārši gribeja spēlēt bumbu, un tas viņam arī padevās. Vienīgi ar to bija par maz. Izrādījās, ka sistēma nemaz nav tik tīra. Jo augstāk viņš kāpa, jo vairāk bija jātur acis vaļā. Slēptie āķi ar melniem, spekulācijām un nodevībām – tā viņš iepazīna sporta biznesa neīro daļu. Pirmo reizi A.Šķēle autobiogrāfijā atskatās uz piedzīvoto un to, ko viņš secinājis. Apkopotas gandrīz četras desmitgades no Armandas dzīves, pa kurām sakrājies tik daudz, lai šo stāstu beidzot uzliktu uz papīra.

PĀRDOD

CITROEN C4, 2007, 1,6, benzīns, ķiršu sarkana, 1250 EUR. Tālr. 26136705.

Pārdod **METĀLA JUMTUS** un tekstsistēmas no ražotāja. Cena: no 5,50 EUR/m². Tālr. 20211377.

KVIEŠUS, piegāde. Tālr. 29560864.

KVIEŠUS, miežus. Tālr. 29568938.

Pārdod **AUZAS** lopbarībai. Tālr. 28795464.

Tīrītas **AUZAS** 'Selma'. Tālr. 25961045.

BIOSIENU rulonos, cena runājama; jaunus radiatorus GAZ 53, GAZ 24, GAZ 51; elektromotorus (15 kW, 11 kW). Tālr. 29287258.

SIA **Vēvers** pārdod priedes skaidu kuri-nāmās **BRIKETES** ar piegādi. Cena: 130 eiro. Tālr. 26651831.

Pārdod kokskaidu **BRIKETES**, 120 EUR/t + piegāde. Tālr. 28196838.

Skaldītu lapkoku **MALKU**. Tālr. 27885688.

Sausu **MALKU** maisos, kravās. Tālr. 26544462.

SIA **AJG plus** – sazāgētu nomaļu **MALKU**. Tālr. 29399939.

Pārdod ar piegādi zāgētavas atgriezumus **MALKU**; skaldītu malku; 3 m garu meža malku. Tālr. 29249578.

Visu veidu **MALKU**. Tālr. 26153187.

Skaldītu un kluču **MALKU**. Tālr. 20396500.

Skaldītu un šāļu **MALKU**. Tālr. 24877409.

Skaldītu **MALKU**, piegādā. Tālr. 29428876.

MALKU – skaldītu un klučos. Tālr. 27811870.

Pārdod visu veidu **MALKU**. Tālr. 25971768.

MALKU, ūdens mucu, malkas zāģi, automašīnu GAZ 53. Tālr. 29883311.

SMILTI, GRANTI, ŠKEMBU maisījumus, trūdzeni. Piegāde. Tālr. 28443377, 29442809.

Aku, kanalizācijas **GRODUS**. Tālr. 29142702.

Svaigus un trūdējušus **KŪTSMĒSLUS** maisos ar piegādi. Maiss – 3 eiro. Tālr. 26518070.

TRŪDZEMI, kūtismēslus, kūdru, mulču. Tālr. 29560885.

VISTU MĒSLUS, kaisītus ar kūdru. Tālr. 22108707.

DAŽĀDI

AUTOELEKTRIKIS, signalizācijas, EGR, DPF kvēpu filtru remonts, imobilaizeru atslēgšana, motorvadības bloku programmēšana. Tālr. 29242556, 26669624, merano.lv.

Sertificēta **BŪVFIRMA** ar pieredzi veic dažādus būvdarbus, dokumentācijas noformēšanu. Tālr. 29705025.

Siltinām mājas ar **EKOVATI**, granulām un termoputām. Tālr. 26748235.

MINIEKSKAVATORA (2,7 t) rakšanas un planēšanas pakalpojumi. Tālr. 27075900.

Sertificēta **TAKSATORA** pakalpojumi: meža inventarizācijas lietu izgatavošana; mežaudzes novērtēšana; cirsmu dokumentācijas sagatavošana; īpašuma robežu, kupicu ierīkošana un atjaunošana; bezmaksas konsultācijas. Tālr. 25731315.

Profesionāla **JAUNAUDŽU KOPŠANA** meža vērtības palielināšanai ilgtermiņā. Bezmaksas konsultācijas. Tālr. 25731315.

Pārvietojams automatizēts **GATERIS**. Tālr. 22186086.

Ātri un lēti ierīko **DZIĻURBUMU**. Tālr. 29605105, 28205914.

Tīra un remontē **AKAS**. Tālr. 27448331.

Tīra **AKAS**. Tālr. 26018109.

VAJADŽĪGI

SIA **Rajaks** (46102003750), Planīcas ielā 75, **STRĀDNIEKI** kokzāgētavā darbam ar lentzāģi. Darba samaksa pēc izpeļņas no 650 eiro. Tālr. 26228615.

SIA **EG Wood** (41203048250) piedāvā stabilu darbu **GALDNIĒKAM** iekārtotā galdniecībā Snēpeles pagastā. Alga: 800–1500 EUR. Tālr. 22135610.

LOGI DURVIS ŽALŪZIJAS
Lielā iela 30, Jelgava
20877777
latvijaslogi@inbox.lv

LĪDZJŪTĪBAS

*Kaut nekad vairs neatnāksi
Savā sētā ciemoties,
Tiem, kas tevi mīlējuši,
Tava gaisma līdzi ies.*

/Z.Purvs./
Izsakām līdzjūtību Dainim Freimanim, no tēva atvadoties.
SIA **KCE** kolektīvs

*Pēdējais sniegs:
Tie ir marta puteņi logā
Un gaistoši ziedi uz stikliem.
Tas ir balts klusums
Un miers ceļa galā...*

/J.Silazars./
Izsakām līdzjūtību Vairai Freimanei, vīru zaudējot.
PIL **Bitīte** kolektīvs

*Kamēr vien tālāk mūsu dienas ies,
Tavs mūžs mūsu gaitās atsauksies.*

/J.Osmanis./
Izsakām visdziļāko līdzjūtību Dainim un Vairai, no JĀŅĀ atvadoties.
Mednieku klubs **Lūsis**

*Tuvs cilvēks neaiziet,
Viņš tikai pārstāj līdzās būt.*

/S.Kaldupe./
Skumju brīdī esam kopā ar Valiju un piederīgajiem, ULDI mūžībā pavadot.
Agita, Inga, Ināra, Egons

*Cik gājums garš – nav izmērīts,
Cik bagāts bijis tas – nav svērts,
Bet mūžs ir pateicības vērts.*

/V.Kokle-Līviņa./
Dalām neizsakāmo bēdu smagumu ar atsaucīgā, labestīgā drauga ULDA tuvajiem, mīļajiem cilvēkiem.
Valdis, Skaidrīte, Jānis, Gunta, Daina, Normunds, Inta, Ēriks

*Tik klusu notiek viss,
Met putni atvadlokus.
Pie tevis puķe nāk
Ar cilvēku pie rokas.*

/A.Balodis./
Izsakām līdzjūtību tuviniekiem, ULDI MEIKŠĀNU pāragri zaudējot.
SIA **Vikotrans** kolektīvs

*Cilvēka mūžs ir līdzīgs koklei:
Pārtrūkst stīga, un viss paliek kluss.*

/Ā.Elksne./
Izsakām visdziļāko līdzjūtību lielajās bēdās Dacei un pārējiem ULDA piederīgajiem.
SIA **Palleteries** kolektīvs

*Es jau neaizeju,
Es vienmēr būšu puteņi,
Bērzos un zvaigznēs.*

/O.Vācietis./
Izsakām līdzjūtību Mārītei Andersonei, brāli zaudējot.
PIL **Bitīte** kolektīvs

*Tuvs cilvēks neaiziet,
Viņš tikai pārstāj līdzās būt.*

/S.Kaldupe./
Izsakām visdziļāko līdzjūtību Viktoram Alševskim, brāli mūžībā aizvadot.
MK **Pelču mednieks**

*Kaut varētu šo smilšu sauju nemit,
Bet to vairs nevar, maijs bez tevis plauks.*

/J.Osmanis./
Skumju brīdī esam kopā ar Anitu, no brāļa atvadoties.
Daina, Lūcija, Skaidrīte

PĒRK

Ģimene vēlas pirkt **ZEMI** 10 km rādiusā ap Kuldīgu viensētas būvēšanai. Tālr. 24809061.

Pērku **DĀRZU** Kuldīgā. Tālr. 26878729.

Jauna ģimene nopirks **DZĪVOKLI** (2–3 istabas) vecpilsētā vai māju novadā. Tālr. 26706672.

Ģimene pērk divstābu vai trīsstābu **DZĪVOKLI** vai māju. Tālr. 28244641.

MEŽUS, cirmsas, malku. Tālr. 26544462.

Oša, ozola **ZĀĢBAĻĶUS**. Tālr. 29428876.

Zis **SMAIDAS** pērk **MĀJLOPUS**. Tālr. 29437251, 28393052, 63341221.

SIA **Valinda** – **LIELLOPUS, JAUNLOPUS, AITAS, JĒRUS** dzīvsvārā. Tūlītēja samaksa. Tālr. 29434034.

Briežu **RAGUS**. Brauc pakāj. Tālr. 29886349.

Pērku **RAGUS**. Tālr. 22728888.

Pērku pirmskara **MONĒTAS**. Tālr. 28850080.

Pērku apaļas un ovālas **DZINTARA** krelles, piespraudes, kulonus. Tālr. 20323336.

Vieglās, smagās automašīnas **METĀL-LŪŽNIEM**. Pats savācu. Tālr. 29728544.

AUTOMAŠĪNAS. Tālr. 28679476.

VIKA SIA «Vika Wood»
kokzāgētava **PĒRK**
egles un priedes zāģbaļķus.
Sīkaka informācija pa tālruni **26443376**.
Papildu informācija www.vikawood.lv.

Esī mūsdienīgs!
www.307.lv
Sludinājumu laikrakstā **Kurzemnieks**
iesniedz ērti no sava datora
307.lv

PĀRDOD
viegli uzstādāmas
dažādu izmēru un
veidu polikarbonāta
SILTUMNĪCAS.
Un siltumnīcas
ar armēto plēvi:
2 x 3 m – 140 EUR
3 x 8 m – 265 EUR
Aizvedīsim.
T. 27848667.

29. martā no 10.00 līdz 13.00 Kuldīgā, Mārtiņzālē,
DONORU DIENA.
Līdzī jāņem pase, donora apliecība, bankas konta nr.
Ievērojiet distanci!
Saudzējiet sevi!

Jaunumi arī portālā
www.kurzemnieks.lv!

Viss par reklāmu **Kurzemniekā!**
Tālrunis **25466688**.

VĀRDADIENAS

No 27. marta līdz 3. aprīlim

- 27. Gustavs (3187), Gusts (314), Tālrīts (10), Saulis (18)
- 28. Gunta (5733), Ginta (1550), Gunda (196)
- 29. Aldonis (165), Agija (527)
- 30. Nanija (68), Ilgmārs (72)
- 31. Gvido (1178), Atvars (193)
- 1. Dagnis (400), Dagne (81)
- 2. Irmgarde (10)
- 3. Daira (487), Dairis (856), Daiva (122), Dāvis (22)

Populārākie: Gunta un Gustavs.

Tehnikumā veselas sešas

Gunta Matēviča, alsundzniece:
 – Mammai bijuši divi draugi, ar kuriem viņa varējusi apprecēties. Mans tētis ir Edgars, bet otrs, kuru neizvēlējās, bijis Guntis. Kad piedzimu, devusi man vārdu Gunta bijušā drauga dēļ. Nezinu, vai tētis to zināja, bet man mamma pastāstīja. Visu mūžu vecāki nodzīvoja kopā, un nemanīju, ka tētim pret manu vārdu būtu pretenzijas. Brocēnos, kur augu, nepazinu nevienu tādu pašu, bet Kultūras darbinieku tehnikumā vienā kursā bijām kādas sešas. Tīrais ārprāts! Pasniedzēji pat izteicās, ka vecākiem galīgi vairs neesot izdomas. Lai nebūtu jāsauc Gunta numur viens, numur divi un tā tālāk, katrai tika dota iesauka. Tā kā man toreiz uzvārds bija Hertele, mani sauca par Hetiju. Kursabiedrenes joprojām tā sauc.
 Vārdadienu svinu starp visiem citiem svētkiem, kas mūsu ģimenē pavasarī ir. Lielākā daļa tuvinieku ir dzimusi Auna zīmē. Vienam dzimšanas diena ir pirms manas vārdadienas, tad otram, tad manam vīram, tad vienai mazmeitai un vedeklai. Pilns ar Auniem! Pa vidu vēl Lieldienas un arī vārdadiena. Jautri!

BALTU KOKS <<<<
IEPĒRKAM APĀLKOKUS:
 -Bērza finierklučus
 -Priedes, egles gulsni
 Skrundā 28309099
 Rucavā 22063099
 Rīgā 28050066
 Mežā pie ceļa 20209424
 baltukoks.lv

ALSUNGAS NOVADA DOME
atkārtotā mutiskā izsolē nodod atsavināšanai nekustamo īpašumu Almāles veikals Almālē, Alsungas novadā,
 ar kadastra Nr.62420090363, kas sastāv no zemes gabala ar kadastra apzīmējumu 62420090359 un uz kura atrodas būve ar kadastra apzīmējumu 62420090243001, pārdojot mutiskā izsolē ar augšupejošu soli. Izsole notiks 2021. gada 30. aprīlī 14.00 Alsungas novada domes ēkā, Pils ielā 1, Alsungā, Alsungas novadā.
 Reģistrēties izsolei un ar izsoles noteikumiem var iepazīties P., O., T., C. no 8.00 līdz 12.00 un no 13.00 līdz 16.30, Pk. no 8.00 līdz 14.30 Alsungas novada domes ēkā, Pils ielā 1, Alsungā, Alsungas novadā, un mājaslapā <https://alsunga.lv/lv/izsoles/>.
 Reģistrācija izsolei – līdz 2021. gada 30. aprīļa 14.00.
 Reģistrācijas maksa – 15,00 EUR.
 Izsoles nosacītā cena un izsoles sākumcena – 1800,00 EUR.
 Izsoles solis – 100,00 EUR.
 Nodrošinājuma nauda (10% no sākumcenas jeb 180,00 EUR) līdz izsoles reģistrācijai iemaksājama Alsungas novada domes norēķinu kontā **AS SEB banka**, UNLALV2X, konts LV78UNLA0011012130623.
 Samaksa par nekustamo īpašumu veicama divu nedēļu laikā.
 Nekustamā īpašuma apskate – individuāli vai pēc saskaņošanas ar pašvaldības pārstāvi pa tālr. 27813338.

KURZEMNIEKU
APRĪLIM
 var abonēt:
LĪDZ 29. MARTAM
 • pastā,
 • pie pastniekiem,
 • redakcijā un
www.abone.pasts.lv
 (ietaupot 1,50 eiro).

SIA LATEIRA
■ Pērk cirsmas, meža īpašumus.
 ■ Pērk ozola un oša kamīnmalku (3m): mežā, pie ceļa vai ražotnē.
 ■ Palīdz noformēt dokumentus.
 ■ Veic cirsmu stigošanu, dastošanu, novērtēšanu.
 ☎ 27030802 (īpašumi, cirsmas), 29997742 (kamīnmalka),
 ✉ info@lateira.lv.

AKCIJA
Rīt – Zemes stunda
 27. martā Pasaules Dabas fonda lielākajā vides akcijā **Zemes stunda** piedalīsies arī **Kuldīgas novada pašvaldība, no 20.30 līdz 21.30 izslēdzot vecā tīla un muzeja apgaismojumu.**
 Šajā akcijā ik gadu cilvēki visā pasaulē aicināti uz stundu samazināt elektrības patēriņu, apgaismojumu izslēdzot vai samazinot. Plašāka informācija – fonda mājaslapā. Tur piedāvātas arī idejas, kā pagatavot veselīgus un gardus bezatkritumu ēdienus un kā saturīgi pavadīt laiku, mazāk kaitējot dabai.
 Fonda feisbuka lapā Zemes stundā būs koncerts tiešraidē.

Fonds arī aicina noskatīties dokumentālo filmu *Mūsu planēta (Our Planet)* un apbrīnot dabu visā tās krāšņumā.
Jolanta Hercenberga

LAIKA PROGNOZE
Arvien siltāk

Sajūtot pavasara siltumu, Latvijā atgriezies liela daļa gājputnu, un sinoptiķi sola, ka gaisa temperatūra kāps, tomēr pašā nedēļas nogalē Pūpolsvētdienā atkal var būt vēsi.
 Pēc novērojumiem vietnē www.dabasdati.lv migrantu atgriešanās pie mums nav tik pāragra kā citugad. Tomēr diezgan agri atlidojušas dzērves un gulbji, kas pēc ornitologu atzinuma varbūt nemaz nebija devušies tālu, kaut ezeri šoziem Latvijā aizsala. Baltie stārķi parasti atgriežas marta beigās, šogad ziņas par pirmo svēteli sniegtas 19. martā. Ap to laiku manītas arī zosis, ķīri, gārņi. Pūpolsvētdienā solītais aukstums tiem nekaitēs, jo

nebūs uz ilgu laiku. Pēc seniem latviešu ticējumiem: ja Māras dienā (25. martā) ir sals, tas turēsies vēl 40 dienas. Kurzemē tas nedraudēja, jo vakar dienas vidū meteorostācijas rādīja pat +9.
 Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs mūspusē siltu prognozē sestdienu – būs līdz +12 grādiem. Svētdien temperatūra pazemināsies, bet nākamās nedēļas vidū atkal paaugstināsies. Valdošie būs dienvidu vēji, dažbrīd brāzmās līdz 13 m/sek. Nokrišņi brīvdienās un jauna darba cēliena sākumā netiek prognozēti, tomēr dienas pārsvarā būs mākoņainas.
Daina Täfelberga

DZĪVNIEMIEM
Kaķiem ir mājas, suņiem būs laukums

Pēc Solvitas Lapiņas vadītās iniciatīvas grupas aicinājuma **Kuldīgā beidzot būs pastaigu un treniņu laukums suņiem.**
 Kā pastāstīja domes vides speciāliste Dace Jansone, izvērtētas vairākas vietas, kur to varētu ierīkot. Par atbilstošāko atzīts pašvaldības zemes gabals Lapeglu ielā 7 (pļavā iepretim *Kuldīgas siltumtīkliem*). Šajā apkaimē suņu saimnieki no daudzdzīvokļu un privātajām mājām savus mīluļus ved pastaigāties jau tagad. Pēc dzīvnieku labturības normām suņiem vajadzīgas ne tikai regulāras pastaigas un svaigs gaiss, bet arī labiekārtota vieta, kur tikties un saņemt apmācību. Viss vēl ir tikai sākumā – jāizstrādā būvniecības

iecere. Vieta būs iežogota, tiks ierīkoti soliņi, atkritumu tvertnes un dažādi rīki treniņiem. Laukums varētu būt gatavs šogada otrajā pusē.
 Pēc iedzīvotāju ierosmes pašvaldība parūpējusies arī par kaķiem – pagājušā gada nogalē Kuldīgā, Skrundas ielā 18, ierīkota pirmā kaķu māja. Pagājuši trīs mēneši – tāds laiks noteikts, lai vērotu, kā kaķi to apdzīvos, un pārvestu uz citu vietu, ja Skrundas ielā tiem nepatiks. Iedzīvotāji atzinuši, ka šī rīcība attaisnojusies. Četrkājainie draugi nākuši galvenokārt paēst, bet sala dienās arī patverties no aukstuma.
Daina Täfelberga